

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 55.—; za ino-
semstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L
Telefon št. 5073 in 5804, ponoči tudi
št. 5034.

Rekopis se ne vrača.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravitelje: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 5036.Izredni oddelki: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 5458Podružnice: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštne cenz. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.845 — Praha čisto 78.180,
Wien, Nr. 705.241.

Ljubljana, 9. marca.

V septembru lanskega leta je zavla-
dalo v Bukarešti veliko zmagovalstvo,
ko so prišla iz Zeneve poročila o odlo-
čitvi sveta Društva narodov v zadevi
rumunsko-madžarskega spora zaradi
odškodnine optantom. Danes prihajajo
iz Zeneve vesti, ki z njimi v Rumuniji
niso prav nič zadovoljni; nasprotno,
smatrajo novo odločitev ženevskega
sveta za ugoditev madžarskemu stali-
šču.

Spor se vrti okrog vprašanja, koliko
odškodnino naj dobijo oni madžarski
grofi-veleposestniki, ki jih je zadel rumun-
ska agrarna reforma. Rumunija se
je postavila na stališče, da jim gre prav
tolika odškodnina kot onim razlaščenim
veleposestnikom, ki so rumunske na-
rodnosti; Madžarska pa zahteva, naj
ščitijo razlaščene madžarske optante
posebne določbe, kakor jih vsebuje mi-
rovnna pogodba za optante. Agrarna re-
forma je bila sklenjena kmalu po vojni
in vsota, ki se je odmerila madžarskim
magnatom, je od takrat izgubila velik
del svoje cene sprico devalvacije ru-
munskega denarja; sedaj zahtevajo Ma-
džari višjo vsoto brez ozira na deval-
vacijo. Rumunija se temu upira, češ da
bi na ta način dobili madžarski optanti
mnogo več odškodnine nego rumunski
državljeni, sklicujo se pri tem, da op-
tanti niso morda prizadeti zaradi tega,
ker so optanti, marveč le za to, ker so
bili veleposestniki in le prav v toliki
meri kot ostali veleposestniki na primer
rumunski državljani. Zanje, odnosno za
njihovo odškodnino ne prihajajo tedaj
v poštev mirovne določbe glede op-
tantskega prava, marveč normalno ru-
munski državni zakoni.

To je jedro spora. V posledicah spora
pa se je afero razvila v vprašanje, kdo
je kompetenten za razsodišče. Ko se je
Madžarska pritožila pri Društvu narodov,
je želela, da se spor predloži med-
narodnemu razsodišču v Haagu. Rumu-
nija pa se je temu odločno upirala, ker
nikakor ni hotela priznati mednarodne-
ga značaja optantskega konflikta.

V septembrskem zasedanju lanske
leto je svet Društva narodov odločil
o tem sporu, ni pa prišel do definitiv-
nega zaključka. Nasvetoval je obema
državam, naj se sporazumeta v direk-
tnih pogajanjih, zraven pa je podal smer-
nice za rešitev spora, kakor ga je po-
dala pravna komisija pri Društvu narodov.

Te smernice so bile principijelne
pomena. Obsegajo tri velevažne točke,
in sicer prvič, da je agrarna reforma
notranja zadeva Rumunije, drugič da
optanti ne morejo imeti pravice do več-
je odškodnine nego rumunski državljani
in tretjič, da navedena razlášitev
veleposestev ne more imeti ničesar
skupnega z likvidacijo posestnih in
pravnih odnošajev v smislu mirovnih
pogodb. Te smernice so pomenile tedaj
stvarno ugoditev rumunskemu stališču.

Direktna pogajanja niso dovedla do
uspeha in sedanje zasedanje sveta je
imelo zopet opraviti z optantskim sporom.
Po pravici se mora reči, da je od-
ločitev sveta nekoliko presenetila, ker
ne reši spora, marveč določa po Cham-
berlainovem predlogu, naj izreče raz-
sodbo tročlanska komisija juristov, to-
da pomnožena še z dvema novima čla-
nomi nevtalca. Madžari smatrajo ta
sklep za svojo zmago, češ da je odlo-
čitev prešla s tem s političnega področ-
ja na juridično, kjer pričakujejo, da bo
prodrlo njihovo stališče. Rumuni so
ogorčeni in v Bukarešti so zelo neza-
dovoljni; Titulescu je izjavil, da spre-
me sklep sveta samo, če se mu da za-
gotovilo, da se bo razsodišča petčlan-
ska komisija ravnala po navedenih treh
smernicah iz septembra leta 1927., ta
pridržek pa je seveda madžarski de-
legat odklanjal.

Spor sicer s tem še ni odločen, ven-
dar se je svet s svojo odločitvijo zares
približal madžarskemu stališču. Prihod-
ni meseci bodo pokazali, ali se ni
madžarska aristokratska gospoda ven-
darle veselila pregleda.

Za razširjenje organizacije Društva narodov

Zeneva, 9. marca s. Na današnji javni seji
je odobril svet zaključek glede svečanega
poziva Braziliji in Španiji ter besedilo obeh
pism, ki sta bili odposlani obema državam
v katerih jih je svet spomnil na dragoce-
no delo, ki sta ga vršili pred izstopom, ter
jih pozval, naj zopet vstopita. Predsednik
Urrutia je porabil to priliko, naj bi se tudi
vlada Kostarike, ki ne sodeluje, nujno po-
zvala, da zopet vstopi v Društvo narodov.

Nadalje se je svet bavil z dopisom poli-
skega zunanjega ministra. V isti zadevi je
pred nekaj dnevi predlagal tudi Litvinov,
naj se Turčija pritekne k priporočljivemu
razorožitvenemu odboru. Svet je sklenil
pristati na polski predlog; glavni tajnik je
dobil nalog, da uvede potrebne korake. Dr.
Stresemann je opozoril, da je Litvinov pro-
sil za obvestilo o rešitvi njegovega predlo-
ga. Predsednik Urrutia je obljubil, da bo Lit-
vinov o tem obveščen.

Zeneva, 9. marca (že) Po poročilu nizo-
zemskega delegata Beeleartsa van Block-
landa je sklenil svet Društva narodov, da
se preloži vprašanje litvansko-poljskega
spora na junijsko zasedanje.

Optantski spor pred Društvom narodov

Ugoditev madžarskemu stališču? — Zdi se, da je Chamberlainov predlog spremenil situacijo začasno v škodo Rumunije. — Potrtost v Bukarešti, v Budimpešti pa se smejiyo...

Zeneva, 9. marca. (lo—s) Na dopoldanski
seji Sveta Društva narodov je poročal Cham-
berlain o madžarsko-rumunskem sporu.
Minister je izjavil, da se mora ta spor na
vsak način rešiti, ker bi v nasprotnem pri-
meru bil to udarec v obraz Evropi in ne-
varnost za svetovni mir. Chamberlain je
predlagal, naj se v rumunsko-madžarsko
razsodišče imenujeta dva nevtalca, tako da
bi znašalo število članov tega razsodišča pet.
Chamberlain je v svojih nadaljnjih izjavi-
njih priznal, da Svet Društva narodov ne
more vsiliti strankam svoje odločitve, dokler
se ti ne sporazumeta.

Francoski zunanji minister Briand je sve-
čano pozval Rumunijo in Madžarsko, naj v
interesu pravičnosti in miru sprejmeta
Chamberlainov predlog.

Scialoja je podal kratko izjavo, v kateri
izraža upanje, da se bosta obe stranki spo-
razumeli v direktnih pogajanjih. Če tega
ne bi bilo mogoče doseči, je treba Cham-
berlainov predlog sprejeti.

Nemški zunanji minister dr. Stresemann
je izrazil zadovoljstvo nad Chamberlainovim
predlogom. Izjavil je dalje, da bi bil sam
predlagal, naj bi se zadeva odstopila ha-
škemu razsodišču.

Ko so vsi člani Sveta, ki niso pri stvari
prizadeti, pristali na Chamberlainov predlog,
je naglasil predsednik Urrutia, da so s tem
predlogom varovana načela mednarodne
pravičnosti in temelji modernih mednarodnih
razgovorov ter je pozval obe stranki, da pri-
stanejo na predlog.

Na dopoldanski seji je Svet Društva narodov
ponovno razpravljalo o optantskem
vprašanju. Rumunski zunanji minister Ti-
tulescu se je pritoževal, da je Svet spre-
mnil svoje stališče in naglasil, da je razoča-
ran, ker se je Svet umaknil madžarski tro-
vratnosti. Pristavil je, da more na Cham-
berlainov predlog pristati samo tedaj, če
Svet sklene dalje, da bo dal dvema sodni-
koma, ki jih je treba nanovo določiti, one
tri smernice, ki jih vsebujejo septembrske
resolucije in določajo predvsem, da so ma-
džarski optanti popolnoma enakopravni z
rumunskimi državljani. Če Svet njegovega
predloga ne sprejme, mora v imenu rumun-
ske vlade Chamberlainov predlog odkloniti.
Madžarski zastopnik grof Apponyi je izja-
vil, da smatra dodatni predlog Titulesca za

poskus, da bi preprečil neodvisno razsodiš-
no postopanje in ga zato odklanja.

Zeneva, 9. marca. g. Svet Društva narodov
je popoldne na javni seji sklenil, da odgodi
nadaljnje obravnavanje madžarsko-rumun-
skega spora na prihodnje zasedanje. Ta
sklep predvideva direktna pogajanja med
obema strankama in naj bi dal rumunski
vladi časa, da zavzame definitivno stališče
k današnjemu priporočilu Sveta Društva
narodov. Do tega sklepa je prišlo, ko je grof
Apponyi izjavil v imenu svoje vlade, da
brezpogojno sprejme Chamberlainov pre-
dlog in priporočilo, ki ga je sprejel Svet
Društva narodov, dočim je rumunski zunanji
minister Titulescu spravljal današnje pri-
poročilo v zvezo s poročilom Sveta iz meseca
septembra in zahteval, naj veljajo v njem
vsebovane tri smernice in da morata biti
oba nova člana rumunsko-madžarskega
razsodišča vezana na te tri smernice. Če ta
pogoj ne bi bil sprejet, mora po nalogu
svoje vlade predlog odkloniti.

Bukarešta, 9. marca. g. Odločitev Sveta
Društva narodov v optantskem vprašanju je
izzvala v Bukarešti, kjer jo smatrajo za
zmago madžarskega stališča, veliko razoča-
ranje, da celo potrtost. Ko je ministrski
predsednik Briand na seji senata zvedel
za odločitev, je takoj zapustil dvorano ter
odšel na posvetovanje k namestniku zuna-
jnega ministra, nakar so bila odposlana iz-
črpa brzojavna navodila zunanjemu mini-
stru Titulescu. Opozicijsko časopisje pri-
pravlja proti Titulescu najostrejšje napade.

Budimpešta, 9. marca. g. Odločitev Sveta
Društva narodov je izzvala v političnih kro-
gih veliko veselje. V odločitvi vidijo zmago
madžarske in izjavljajo, da šele sedaj prav
razumejo Bethlenov govor. Naziranje poli-
tičnih krogov se odraža najbolj v uvodniku
jutrišnjega »Pester Lloydja«, ki izjavi, da je
madžarsko naziranje prodrlo. Za sporno
vprašanje je prešlo s političnega polja zopet
na pravno, kar je Madžarska vedno zahteva-
la in od česar ni hotel niti za las odnehati.
Zaradi tega mora javno mnenje stališče Sveta
Društva narodov sprejeti s polnim zado-
voljstvom. Svet Društva narodov bo pred-
log sporočil obema vladama, ki se bosta
moralo do junijskega zasedanja izjaviti, ali
ga sprejmeta.

Madžarske mahinacije v Zenevi

Madžarska vlada spletkari za odgoditev preiskave v mono-
štrski aferi. — Resen francoski glas. — Zanimiv italijanski ko-
mentar

Zeneva, 9. marca. g. Odbor trojice za in-
vestigacijsko vprašanje bo jutri predložil
svoje poročilo. Listine madžarske vlade ne
vsebujejo nikakih originalnih aktov in ka-
že mnogo nepopolnosti. Menijo, da gre za
posebno taktiko madžarske vlade, ki hoče
zadevo odgoditi, kar se ji bo najbrž tudi po-
srečilo. O nadaljnjih korakih, ki jih je se-
daj pričakovati, krožijo najrazličnejše ve-
rije. Po eni verziji si bo odbor preskrbel
pooblastilo, da se bo zadeva na poznejšem
zasedanju obravnavala dalje. Po drugi ver-
ziji namerava odbor odposlati v Monaster
delegacijo civilnih oseb in strokovnjakov,
nakar je baje madžarska vlada že pristala.

Zeneva, 9. marca. s. Po dosedanjih po-
svetovanjih v odboru Sveta o proučevanju
investigacijske tožbe proti Madžarski, je bil
storjen zaključek, da bo odbor predlagal
preiskavo na lico mesta, če ne bo dobil na
tem zasedanju nekaterih pojasnil, ki jih je
zahteval iz Budimpešte.

Pariz, 9. marca. s. »Intransigeant«
piše o sklepu Sveta Društva narodov glede
monoštrske zadeve, da ni treba biti prorok,
ako se hoče videti v naprej, da bo moral
nevtalni odbor, ako bo presojal objektivno,

ugotoviti storjene napake in krivico obto-
ženca. Več se ne zahteva in do tega mora
priti. Mala antanta in Francija si lahko če-
stijo, da države še niso izgubile vsake na-
de v bodočnost Društva narodov.

Turin, 9. marca. g. »Stamperia« se bavi z
monoštrsko zadevo in piše med drugim o
izjavi zunanjega ministra Titulesca, ki je iz-
javil: Zasiurano sem, da se bodo tudi med
Jugoslavijo in Italijo razvili boljši odnošaji.
Mir med tema dvema državama ni samo po-
treben za splošnost, temveč tudi za obe drž-
avi. Minister je dalje izjavil, da je imel
minister dr. Marinović več razgovorov o
dobrem učinku, ki ga je jugoslovanska vla-
da izzvala s spontano gesto na nadaljnji raz-
voj italijansko-jugoslovanskih odnošajev
in pristavil, da bi bila ratifikacija netun-
skega pakta najbolj primerena gesta. V sploš-
nem, je rekel Titulescu, je vesel dobrih od-
nošajev med Italijo in Madžarsko, ker na-
pravlja Madžarsko nasproti Rumuniji manj
nevarno. Javno je, da lahko Madžarska, ki je
tesno zvezana z Italijo, s katero smo tudi
mi v dobrih odnošajih, zasleduje v Budim-
pešti samo mirovno posredovalno politiko.

Kraljestvo brez kralja

Madžarski parlament je sprejel zakon o zaščiti krone sv. Šte-
fana in kraljevskih insignij. — Pravilna socijalistična kritika

Budimpešta, 9. marca. s. V poslanski
zbornici je min. predsednik grof Bethlen
pri razpravi o zakonskem osnutku glede
zaščite svetohofanske krone in prestolnih
insignij naglasil, da je poslanska zbornica
že l. 1920 smatrala za prvo nalogo, ustvari-
ti zakon za ureitev vseh državno-prav-
nih vprašanj. Ta zakon je bil pozneje do-
polnjen z novimi, ki določa, da Madžarska
združuje dedno kraljevsko hišo. Trditve
grofa Julija Andrassyja izven parlamenta,
da je vlada predložila sedanji predlog, ker
se boji, da bi pri svobodni volitvi kralja
čuvar krone ne izročil in bi se izvoljeni
kralj ne mogel kronati, niso utemeljene.
Vlada je predložila ta zakon, ker je treba
izročene institucije spraviti v sklad s se-
danjimi razmerami. Zbornica je nato za-
konski osnutek sprejela z veliko večino.

Pri debati o zakonskem osnutku glede
zavarovanja krone in kraljevskih insignij
je imel socijalno-demokratski poslanec
Propper senzacionalen govor, v katerem
je med drugim izjavil, da niti iz zakona
niti iz motivacije ni mogoče dognati, da bi
bile kronske insignije v nevarnosti. Na-
stane torej vprašanje, ali je z legitimistič-
ne strani padla, kaka pretnja ali grozi kaka
nevarnost. Bolj važno je, da se reši drž-
avno-pravna nesigurnost glede državne
oblike. Čas bi že bil, da o tem vprašanju
odloči narod. Po zakonu iz leta 1918 je
Madžarska ljudska republika, po zakonu
iz leta 1920 pa kraljestvo brez kralja. V
resnici obstoja državno-pravna nesigurnost,
ker sta oba zakona priznana. Predsednik
je pozval govornika zaradi te izja-
ve k redu in ga prosil, da ostane pri pre-
metu. Poslanec Propper: »Kar govorim, je

ugotoviti storjene napake in krivico obto-
ženca. Več se ne zahteva in do tega mora
priti. Mala antanta in Francija si lahko če-
stijo, da države še niso izgubile vsake na-
de v bodočnost Društva narodov.

Turin, 9. marca. g. »Stamperia« se bavi z
monoštrsko zadevo in piše med drugim o
izjavi zunanjega ministra Titulesca, ki je iz-
javil: Zasiurano sem, da se bodo tudi med
Jugoslavijo in Italijo razvili boljši odnošaji.
Mir med tema dvema državama ni samo po-
treben za splošnost, temveč tudi za obe drž-
avi. Minister je dalje izjavil, da je imel
minister dr. Marinović več razgovorov o
dobrem učinku, ki ga je jugoslovanska vla-
da izzvala s spontano gesto na nadaljnji raz-
voj italijansko-jugoslovanskih odnošajev
in pristavil, da bi bila ratifikacija netun-
skega pakta najbolj primerena gesta. V sploš-
nem, je rekel Titulescu, je vesel dobrih od-
nošajev med Italijo in Madžarsko, ker na-
pravlja Madžarsko nasproti Rumuniji manj
nevarno. Javno je, da lahko Madžarska, ki je
tesno zvezana z Italijo, s katero smo tudi
mi v dobrih odnošajih, zasleduje v Budim-
pešti samo mirovno posredovalno politiko.

Naš dolg Ameriki

Washington, 9. marca. g. Finančni od-
bor senata je odobril pogodbo o dolgovi-
h v Jugoslavijo, v kateri so določeni jugo-
slovenski dolgi v 68 milijoni dolarjev.

Naš novi poslanik na Dunaju

Dunaj, 9. marca. s. Novi jugoslovenski
poslanik Jeltić je danes prispel semkaj in
prevzel poslaniško pose.

Titulescu obišče Berlin

Bukarešta, 9. marca. g. Po zaključku za-
sedanja Sveta Društva narodov bo odpoto-
val zunanji minister Titulescu v Berlin, da
se posvetuje z nemško vlado o rešitvi raz-
nih neresenih vprašanj. Istočasno bo poto-
val v Berlin tudi bivši finančni minister La-
pedatu, ki je v Averesovici vladi vodil pogaja-
nja z Nemčijo. Te dni biva v Parizu ru-
munska komisija za rešitev raznih finančnih
vprašanj, ki bo najbrže ori tel priliki tudi
potovala v Berlin.

Italija sega po naši Dalmaciji

Sistematična fašistična akcija za osvojitve jugoslovanske Dal-
macije. — Žalostna, toda resnična ugotovitev o nenaravnem
položaju Zadra

Benetke, 9. marca. l. Tajnik zader-
ske fašistične zveze dr. Mandel je pre-
daval na tukajšnji trgovski visoki šoli
o Zadru in Dalmaciji. Predavanju so
prisostvovali zastopniki oblasti, med
njimi tudi prefekt videmske pokrajine
ter člani raznih fašističnih organizacij,
ki so z veliko vnetjem vzklicali Italiji in
italijanski Dalmaciji, ko se je prikazal
dr. Mandel za govorniško mizo med
dalmatinskimi in splitskimi zastavami,
oviti z žalnimi flori.

Voditelj zadrškega fašizma je na dol-
go govoril o rimski preteklosti Dalma-
cije in končno o novejši zgodovini, ki
se je žalostno zaključila z rapalsko po-
godbom, ki je dala Italiji samo Zader, pu-
stila pa vse ostale Italijane Dalmacije
»v suženstvu«. Govornik je naglašal,

da Jugoslavija »sistematično in zlobno«
izvaja rapalsko pogodbo na škodo Ita-
lije in da je to pogodbo večkrat pre-
kršila. Zameril je Jugoslaviji celo to, da
ima na meji, ki loči Zader od jugoslo-
venskega dela Dalmacije, finančne
stražnike.

Prešel je k glavnemu delu govora,
ter je razglabljal o nenaravnem polo-
žaju, v katerem je danes Zader. Nagla-
šal je, da je trajna pomoč vlade in na-
roda neobhodno potrebna za življenje
tega mesta.

Končno je med velikim navdušenjem
poslušalcev naglasil, da gledajo oni
dalmatinski Italijani, ki še niso odre-
šeni, z neomajanim zaupanjem v Italijo
in na Mussolinija.

Resni zapletljaji v Arabiji

Prvi spopadi med Vahabiti in Angleži. — Angleški listi označu-
jejo položaj za resen in obtožujejo sovjetske

London, 9. marca. s. V okolici Koweita je
prišlo med Vahabiti in angleškimi četami
že do prvih spopadov. Angleži pričakujejo,
da bodo Vahabiti vsak hip izvedli glavni
napad. V »Daily Telegraphu« izjavlja neki
strokovnjak v orientalskih zadevah, da je
kralj Ibn Saud v zvezi z Rusijo. Ruske
ladje često obiskujejo pristanišča v Rdečem
morju.

London, 9. marca. s. »Daily Mail« poroča
iz Kaira, da je položaj v provinci ogrožen.
V Tanti je množica zažgala tri tovorne av-
tomobile, ki jih je potrebovala policija za
prevoz. Policija strelja v zrak, da bi raz-
gnala divjačo množico. Kakor poroča
omejeni list, je možno, da bo prišlo do se-
stave nove vlade pod Nessin pašo. K je bil
še prej ministrski predsednik.

London, 9. marca. d. »Ewening News« oz-
načujejo izgrede v Kairu kot zelo resne.
1500 dijakov je napadlo policijo ko obmeta-
valo s kamenjem. Policija je bila oremljena
z jeklenimi čeladami in ščiti. Ko so dijaki
napadli vhod poslopja nacionalistične
stranke, jih je predsednik zbornice rotli, naj
se umaknejo.

Kairo, 9. marca. g. Dopoldne je odkora-
kalo kakih 1500 dijakov industrijske šole
pred poslopje nacionalistične stranke in ga
pričelo omatavati s kamenjem. Policija je
interventirala; 28 demonstrantov je bilo ra-
njenih.

Velika Britanija doživlja te dni veli-
ke težave in skrbi na arabskem vzhodu.
Včas se zdi kar, da stojimo pred
spoznamno akcijo islama proti angle-
ski nadvladi. Z ene strani je demisijski-
nirala egiptska vlada, potem ko je za-
vrgla angleški predlog za nov spora-
zum.

V deželi faraonov so sledile novi na-
petosti hrupne in krvave demonstracije.
Egipčani v svoji ogromni večini noče-
jo ničesar slišati o angleškem protekto-
ratu in zahtevajo od Britancev popol-
no izpraznitev Egipta. Sudana ter po-
morskih oporišč. Za sebe reflektirajo na
popolno politično in gospodarsko ne-
odvisnost. Čeprav so egiptске zahteve
iz stališča njihove želje po absolutni
svobodi razumljive, se mora brez oko-
ličnin priznati, da so se Angleži v zad-
nji svoji ponudbi spustili na minimum
onih zahtev, ki jih morajo vzdržati, če
hočejo ohraniti varnost velikobritanske

Fašistična vznemirjenost zaradi južne Tirolske

Rim, 9. marca. s. »Popolo d'Italia«
piše v uvodniku, ki ga je napisal senator
Tolomaeo o nacionalnih zahtevah bivših
okrajev Sterzinga in Bolcana. »Corriere
della Sera« smatra sklep avstrijskega
glavnege odbora tudi za uspeh kanclerja, ki
je s tem dal opoziciji razumeti, da bi nade-
jevanje akcije koristilo drugim državam, a
škodilo Južni Tirolski. List prinaša dalje
članek iz Budimpešte o dozdnevem zatiranju
Madžarov na Gradiškanskem. Urednik »Gaz-
ette del Popolo« je imel razgovor s pre-
sednikom nemškega državnega zbora Loebe-
jem, ki mu je izjavil, da mu je manifesta-
cija za Južno Tirolsko narekovala nacio-
nalno sočustvovanje in da ni nikakor mislil
na to, da bi izzval irendentizem kot pričetek
vojnih zapletlajev.

Innsbruck, 9. marca. d. Fašistični tajnik
Giaratana v Bolcanu je razglasil v pokra-
jinskem uradnem listu nastopno izjavo:
»Na Dunaju bodo nekatere ceste in trge
označili z imeni krajev v Južni Tirolski.
Med drugim so prekrstili znani »Marga-
retenplatz« v »Südtirolerplatz«. Predlagam,
da ponudi Bolcan Dunaju Waltherjev spo-
menik, ki je na razpolago.«

Justifikacija bolgarskih komitašev v Solunu

Atene, 9. marca. g. Vlada je odklonila
pomilostitev bolgarskih komitašev Nanova
in Kulevica, ki sta bila zaradi poskušanih
atentatov pred porotnim sodiščem obsoje-
na na smrt. Obsojenca bosta jutri zjutraj
ustreljena. Solunska policija je uvedla ob-
širne mere, da prepreči morebitne komita-
ške atentate z dinamitom. Ta usmrteitev je
po dolgih letih prva smrtna kazen na Gr-
škom.

Izid občinskih volitev v Angliji

London, 9. marca. (pa.) V 58 okrajih so
se vršile občinske volitve. Po prvih rezul-
tatih je bilo izvoljenih 58 pristašev občin-
ske reforme, 31 delavske stranke in 5 libe-
ralcev.

London, 9. marca. s. Po rezultatih, ki so
bili znani do polnoči so prejeli v grofiji
London, konservativci 46, delavska stran
ka 26 in liberalci 6 mandatov.

Preprečen Radekov pobeg

Varšava, 9. marca. (be.) V Smolensku je
bil aretiran voditelj boljševiške opozicije
Karel Radek, ki je skušal iz pregnanstva
ubežati v inozemstvo.

Pred novo boljševiško akcijo v srednji Evropi?

Moskva, 9. marca. d. Izvrševalni odbor ko-
munistične internacionale je sklenil usta-
noviti v zapadni Evropi stalen urad, ki naj
bi bil neke vrste podružnica moskovskega
osrednjega urada. Kot sedeža tega urada
se imenujeta Berlin ali Dunaj.

Krvave protiameriške demonstracije

Newyork, 9. marca. g. Po poročilu iz Ca-
racasa v Venezueli so dižaki priredili proti-
ameriško demonstracijo, pri kateri je prišlo
do krvavih spopadov s policijo. Učrtenih je
bilo 6 stražnikov. 30 dijakov na je bilo ustre-
ljenih. Demonstracije so bile naperjene proti
ameriški politiki v Nikaragui. Mnogo oseb
je bilo aretiranih.

Smrtne kazni v Švici ne bo

Bern, 9. marca. (že.) Narodni svet je s
144 proti 38 glasovom odklonil uvedbo
smrtne kazni v nov kazenski zakonik.

Dvojna mera vedno in povsod Pristranost pri razdelitvi državne podpore za gladojoče

Srbijanske pokrajine dobe 51, prečanske pa samo 37 milijonov. — Podpore dobijo tudi male srbijanske oblasti, v katerih ni pomanjkanja hrane

Beograd, 9. marca 1. Nocoj se je vrtila v ministru za socialno politiko konferenca odbora, predvidenega v zakonu o prehrani pasivnih krajev. Na tej konferenci je bila v smislu večerajšnjega sklepa min. sveta definitivno določena razdelitev podpor. Skupno je bilo razdeljenih na današnji seji 88 milijonov 500.000 Din. Tudi v tej razdelitvi se v polni meri izraža hegemonistična tendenca sedanjega režima. Dočim so za prečanske pokrajine, ki so podpre najbolj potrebne, dodeljene skoraj malenkostne vsote, je vlada dodelila podporo raznim srbijanskim oblastim, o katerih doslej še sploh ni bilo slišati, da bi trpele pomanjkanje. Srbijanske oblasti so dobile skupno 51

milijonov, vse prečanske skupno pa 37 milijonov 500.000 Din. Slovenija dobi komaj 1 milijon, a še ta znesek je bil dodeljen le zato, da bi se klerikalci lahko oprali pred očitkom, da za Slovenijo niso ničesar storili.

Podpora je bila razdeljena tako-le: podrinska oblast 5, mostarska 8, podunavska 4, kruševska 5, splitska 2, raška 3, bihaška 5, kosovska 5, niška 4, vrbaška 5, sarajevska 3, zetska 8, moravska 3, šumadijska 5, požarevska 1,5 primorsko-krajiška 0,5, valjevska 1, vranjska 2, timoška 3, travniška 5, tuzlanska 2, dubrovaška 1, bregalniška 0,5, zagrebška 5, mariborska 0,5 in ljubljanska 0,5 milijonov dinarjev.

Priprave KDK za razpravo o finanč. zakonu Snočnja seja poslanskega kluba KDK. — Finančni zakon pride na razpravo najbrž prihodnji torek. — Predlog za izvedbo agrarne reforme v Dalmaciji

Beograd, 9. marca, p. Poslanski klub KDK je imel zvečer sejo, na kateri je razpravljalo o nadaljnjih predlogih, ki jih bo stavil v Narodni skupščini. Na jutrišnji seji bo stavljena nujna zahteva, naj vlada v roku 1 meseca prične z izvajanjem agrarne reforme v Dalmaciji. Klub je nato obširno razpravljalo o amandmanih, ki jih bo predlagal o priliki razprave o finančnem zakonu. Ker bo Narodna skupščina danes zopet sprejela dva proračuna, ostanejo za soto bota in za ponedeljek — v nedeljo bo

Narodna skupščina bržkone počivala — še proračuni ministrstva za šume in rube, za socialno politiko, trgovino in industrijo in za zunanje ministrstvo, tako da bo Narodna skupščina pričela razpravo o finančnem zakonu že v torek. Razprave o finančnem zakonu se bo udeleževala tudi KDK. V političnih krogih zato pričakujejo, da bo debata o finančnem zakonu zelo živahna in bo po vsej priliki trajala več dni, ker je pripravila KDK celo vrsto predlogov in amandmanov.

Kmečko-demokratska koalicija

priredi

v nedeljo, dne 18. marca ob 10. dopoldne na Taboru v Ljubljani

protestni in manifestacijski shod

Na zborovanju govorita kot glavna govornika oba predsednika KDK

g. Svetozar Pribičević in g. Stepan Radić

Pridite vsi na to veliko zborovanje!

laga vedno nova bremena. na drugi strani pa se morajo zadovoljevati in plačevati za posojila ogromne obresti. Govornik sam se je na lastne oči prepričal, da plačujejo ponekod 40, 50 in celo po 60% obresti. Kmečkemu prebivalstvu preti pod takimi razmerami neizbežna katastrofa. Če se vlada v dvanajsti uri ne bo zavedla svoje dolžnosti in mu priskočila na pomoč. Istočasno naj se reši vprašanje kmečkih kreditov, ki je z zakonom rešeno že pred tremi leti, a se do danes v praksi še ne izvaja. Rešitev tega vprašanja je v svrhu sanacije nujno potrebno, ker bi se moralo sicer kmečko prebival-

stvo tudi če se vprašanje dolgov zaenkrat likvidira zopet znova založiti.

Minister za poljedelstvo dr. Stanković je v svojem odgovoru na izvajanja dr. Tupanjanina priznal, da so bili pripravljene doslej že trije zakonski predlogi o likvidaciji kmečkih dolgov, da pa jih je vlada odgodila, ker namerava sama sestaviti nov zakonski načrt, ki bo bolj odgovarjal svojemu namenu. Med njegovim govorom so se poslanci vladne večine zopet razšli tako da zopet ni bilo kvoruma. Pri glasovanju je bila opozicija očividno v premoči, vendar na je predsednik izjavil, da je predlog odklonjen

„Veselo razpoloženje“ v Narodni skupščini Neveseli dogodki na sinočnji seji

Tudi proračunskih razprav se gg. poslanci vladne večine ne udeležujejo. — „Ako Črnogorci nimajo vode, naj pijejo vino.“ Proračun poljedelskega ministrstva sprejet

Beograd, 9. marca, p. Tudi nocoj je Narodna skupščina še le ob 8. zvečer prešla na nadaljevanje proračunske debate. Prvi je bil na dnevnem redu

proračun ministrstva za poljedelstvo.

Uvodoma je podal minister dr. Stanković daljši ekspoz, v katerem je najprej zavrnil trditve, da bi bil letošnji proračun manjši od sedanjega. To navede sicer drži, vendar pa je treba k temu pristeti tudi 78 milijonov, ki jih dobijo razne gospodarske ustanove, in 95 milijonov, ki so bili razdeljeni po prenosu poslov na oblastne samouprave.

V podrobnosti proračuna se minister ni spuščal, češ da je že v svojem ekspozju v finančnem odboru orisal politiko svojega ministrstva. Povdarjal je le, da se tudi v njegovem proračunu izraža finančna kriza in da se zaradi tega ne morejo izvesti razne sanacijske akcije. Iz istega razloga je ostalo nerešeno vprašanje poljedelske banke in kreditov poljedelskim zavodom. Pač pa upa, da bodo vsa ta vprašanja po voljno rešena po najetju inozemskega posojila.

V svojih nadaljnjih izjavah je minister povdarjal potrebo racionalnejšega obdelovanja zemlje. Navedel je celo vrsto ukrepov, ki jih namerava vlada podvzeti za povzdig poljedelske produkcije. Naglašal je zlasti potrebo poljedelskega pouka. Sedaj je v državi 22 kmetijskih šol, med temi tri srednje. Ministrstvo bo tudi v bodoče posvečalo zadržanju največjo pažnjo.

V debati

je prvi govoril zemljoradnik Voja Lazić, ki je uvodoma protestiral proti neverjetni malomarnosti vladne večine, ki se ne udeležuje še niti taktat, ko se razpravlja o poljedelstvu, ki tvori temelj države. Ostro je kritiziral predloženi proračun, ki kmetijstvu ničesar ne nudi in čigar izdatki se nanajšo zgolj na upravo. Za povzdig poljedelstva, živinoreje, sadjarstva in zadržanja ništva predvideva proračun tako malenkostne vsote, da se o tem sploh ne izplača govoriti. Govornik zahteva, naj se čimprej sprejme združni zakon, potem katerega naj se izenači združništvo v vsej državi in se nato obširno bavi s kmetijskim šolstvom. Izražal bojozen, da bo šolstvo po prenosu na oblasti trpelo, kar poine oblasti ne bodo imele dovoljnih sredstev za vzdrževanje obstoječih zavodov. Za poplave in druge vremenske katastrofe proračun ničesar ne predvideva in pravtako ni nobenih kreditov za katastrofe v krajih, kjer ga še ni, četudi je to v davčnem zakonu predvideno.

Demokratski poslanec Škerović je v svojem govoru zavel zlasti za izsušenje Skaderskega jezera, češ da bo potem dovolj prehrane za vse pasivne kraje. Nato je govoril še radikal Matić. Med njegovim govorom je radikalni poslanec Puniša Račić ogorčeno protestiral proti malomarnosti poslancev vladne večine, ki so zaustili sejo, tako da je bilo navzočih vsega skupaj komaj 15 poslancev. Zahteval je, naj predsednik pozove vse odsotne, da se takoj vrnejo na sejo. Govorili so še poslanci Ognjanović, Kokanović, Pavlović, Dioka Popović, nakar je znova povzel besedo Puniša Račić. Med njegovim govorom je prišla v dvorano večja skupina radikalnih poslancev, ki so se v zelo veselem razpoloženju vračali od večerje. Poslanec Račić jih je preceš ostro napadel, zaradi česar je prišlo med njim in novodošliimi do hudere prerakanja. V svojem nadaljnjem govoru je Puniša Račić opisoval bedno stanje, ki vlada v Črni gori, kjer prebivalstvo nima niti pitne vode. Iz kleroradikalističnih vrst je nato nekdo zaklical »Pa naj pijejo vino, če nimajo vode«. Ta medklje je skrajno revoltiral govornika, pa tudi zemljoradniki so okorčeno protestirali in prišlo je do burnega prerakanja.

V svrhu osebnega pojasnila je povzel besedo Stepo Kobasica, ki je pričel svoj govor s besedami: »V tem veselem razpoloženju, v katerem smo sedaj... Nekateri zemljoradniki so ogorčeno protestirali. Hrup je bil tako velik, da nadaljnji izvajanje poslance Kobasice ni bilo mogoče razumeti. Ko je končal, je znova zahteval besedo poslanec Puniša Račić, toda predsednik mu je med strahovitim prerakanjem besedo odklonil in takoj odredil glasovanje. Glasovanje se je vršilo a tako naglo, da je bil ves proračun ministrstva za poljedelstvo izglasovan v eni

Parlamentarno sodelovanje med ČSR in Jugoslavijo

Beograd, 9. marca 1. Danes dopoldne se je vršila seja parlamentarne komisije naše Narodne skupščine za zblizanje s Češkoslovaško. Seje se je udeležil tudi predsednik češkoslovske delegacije dr. Uhlir. Na današnji seji so bili razdeljeni referati za skupno sejo obeh delegacij, ki se bo vršila v prvi polovici maja v Dubrovniku. V ekonomski komisiji so bili razdeljeni referati takole: Za trgov. pogajanja dr. Albert Kramer in dr. Šeflija Behnen, za posebni sporazum (tobak, divo, vino) Salih Baljić in Miško Račan, za plasiranje češkega kapitala v Jugoslavijo Pavle Radić in dr. Slavko Šecerov, za delovni trz dr. Albert Kramer in Franjo Žebot, za izvoz in vvoz Slavko Dukanac in Diuro Janković za veterinarske konvencije Josio Predavec, za paroplovbo in železnice inž. Košutić in Fr. Žebot, za promet na Dunavu in Savi Pavle Radić in Janez Strcin, za turisticke Stepan Radić in Janez Strcin, za upravne in carinske zadeve dr. Šecerov, za pošte Pavle Radić, za šolska vprašanja dr. Škerović in Večeslav Vilder, za strokovno in trgovsko šolstvo Salih Baljić in Josip Predavec, za znanost J. Jovanović, za umetnost R. Parežanin za admin. zadeve dr. J. Radić, zvečer se je vršil v Palace-hotelu banket na čast dr. Uhliru katerega so se udeležili tudi dr. Kramer, Večeslav Vilder, Stepan in Pavle Radić ter ostali člani naše parlamentarne komisije.

Šahovski turnir na Dunaju

Dunaj, 9. marca, g. V današnjem devetem kolu mednarodnega šahovskega turnirja so bili bili zelo trdovratni. Do 10. zvečer sta bili odločeni le dve partiji. Reti je v francoski igri premagal svojega najnevarnejšega nasprotnika Spielmana, in si zaglasil nadaljnje vodstvo. Tudi Belker je v francoski igri zmagal nad Wolfom. Igre Glass-Grünfeld, Igel-Knoch, Beutem-Döry, Müller-Lichtenstein in Tarkower-Takacz še niso odločene.

Korfanti odložil mandat

Varšava, 9. marca, g. Poluradno poročajo, da je sejmski poslanec Korfanti odložil svoj mandat, ker so ga obdolžili težkih zlorab.

Kongres latinskih ameriških novinarjev

Havana, 9. marca, (be.) Predsednik Machado je otvoril kongres latinskih ameriških novinarjev.

Poletni čas v Franciji

Pariz, 9. marca, (pa.) Z 22. aprilom bo v Franciji uveden poletni čas, ki bo ostal v veljavi do 9. oktobra.

Nove smrtné obsodbe v Moskvi

Moskva, 9. marca, d. Vrhovno sodišče je obsodilo na smrt — brez amnestije, — Menšikova, Vartjanina, Majorova in Timofejeva, ki so bili obtoženi, da so iz komunističnih namenov zaneli požar v dubrovski tiskovnici papirja. Ta požar je povzročil poldrugi milijon rubljev škode.

Mehika zopet v modi

Ves klerikalni tisk molči kot grob o strahotah v beograjski Glavnjaci. Prav tako ni v klerikalnem novinstvu nobenega zgražanja nad nečloveškim ravnanjem z našimi krvnimi brati in sestrami v Primorju. Niti čez to se klerikalni listi niso bogve kaj zgražali, da so fašisti v Trstu pregnali slovenskega duhovnika sredi maše iz cerkve. Zato pa čitamo v zadnji številki »Domoljub« pod naslovom »Največje preganjanje« pretresljiv uvodnik o preganjanju katoličanov v Mehiki. Kadar klerikalci v politiki med ljudstvom slaba prede, tedaj pridejo Meksikajnarji pri njih zopet v modo. Mehika je daleč, o njej se lahko piše resnico in leži in nihče ali pa le malokdo pri nas lahko spozna, kaj je resnica in kaj ne. Težko pa je preganjanja, ki se vrše pred našimi očmi in za katera je že več kot preveč dokazov, zabrisati drugače kakor z molkom, zlasti če nastopa kot branitelj Glavnjace sam načelnik SLS, ki ga diči ornat katoliškega duhovnika. Če so v Mehiki klerikalci taki glavnjaccarji, kakor so v Jugoslaviji naši, potem tudi tamkaj nista v nevarnosti vera in katoliška cerkev, temveč le interesi politikujoče duhovščine.

Ford pride v Nemčijo

Novi Fordovi avtomobili so vzbudili umevno kakor po vsem svetu tudi v Nemčiji ogromno pozornost in obenem srčite borbo za in proti njim. Fordovi nasprotniki, na čelu jim nemški avtomobilni industriji, dokazujejo, da nova tipa Fordovih vozov ne ustreza evropskim razmeram in zlasti ne evropskemu varnostnim, odnosno cestnopoličnim predpisom. Glavna napaka novega voza da je ta, da nima dvojne zavore, kakor jih predpisujejo cestnopoličjski redi v večini evropskih držav. Po teh predpisih mora imeti avto dve, docela ločeni in samostojni zavori, dočim deluje pri novem Fordovem vozu 1 ročna in nožna zavora na isti mehanizem.

Na to pomanjkljivost opira nemška avtomobilna industrija svojo akcijo, da zmanjša Fordovo konkurenco. Dosega je že to, da je berlinsko deželno sodišče prepovedalo Fordovi družbi v propagandnih in reklamnih objavah zatrjevati, da odgovarjajo novi Fordovi vozovi glede svoje zavarovalne naprave zakonitim predpisom v Nemčiji in da so že odobreni za javni promet.

Seveda pa se tudi Ford ne da kar tako zlahka ugnati in njegove pisarne dokazujejo, da je zavora tudi pri novih vozih brezhlbna in absolutno varna, varnostni predpisi evropskih držav pa zastareli. Kakor poročajo nemški listi, namerava priid Henry Ford osebo v Nemčijo, da uredi zadevo in likvidira spor za prihod najbogatejšega Američana vlada v vsej Evropi umevno da social veliko zanimanja.

Vladni poslanci ne marajo stvarnih razprav

S svojo odsotnostjo ovirajo skupščinsko delo

Ostri in utemeljeni protesti proti malomarnosti poslancev vladne večine. — Poslance morajo z avtomobili iskati po Beogradu, da je Narodna skupščina sklepčna

Beograd, 9. marca, p. Današnja seja Narodne skupščine je znova pokazala, da vladna večina samo še avtomatično razpravlja o najvažnejših zadevah, ne da bi z aktivnim sodelovanjem v debati skušala vsaj to ali ono izboljšati.

Današnja dopoldanska seja se je pričela ob 10.30. Pri čitanju zapisnika snočnje se je je opozicija ugotovila, da je vladna večina sprejela proračun brez kvoruma, ker je bilo navzočih mnogo premalo poslancev. Stepan Radić je med čitanjem zapisnika zaklical: »Sramota, klepali ste o proračunu ob navzočnosti komaj 12 poslancev!« Dr. Banković je tudi danes zahteval, da se v zapisniku ugotovi, da KDK v proračunski debati ni sodelovala. Tajnik je to zahtevo odklonil.

Sprememba uredbe o gospodarstvu z gozdovi

Predsednik Narodne skupščine je nato sporočil, da je dr. Maček vložil nujni zakonski predlog o spremembi uredbe o ustroju ministrstva za šume in rube in o organizaciji šumske stroke v naši državi. Razen tega sta stavila zg. Nastas Petrović in dr. Tupanjanin predlog nujne resolucije, v kateri zahtevata, da se njunim zakonskim predlogom o likvidaciji kmečkih dolgov prizna nujnost.

Po nekaterih formalnostih je prišel v debato nujni predlog dr. Mačka, ki se glasi: 1. Cilj 5. uredbe o ustroju ministrstva za šume in rube z dne 27. junija 1921 naj se izpremeni tako-le: Država upravlja, vodi in razpolaga z vsemi državnimi gozdni mi posestvi in vrsti, ne da bi kršila lastninsko pravico, nadzorstvo nad gozdovi krajevnih imovinskih občin, samostanov, cerkva, cerkvenih veleodstojanstvenikov, vakufo, nadarbin, zemljiških zajednic in posejstev in v mestnih občin ter raznih korporacij, kakor tudi nadzorstvo nad privatnimi gozdovi brez razlike na njih velikost.

2. Naredba ministra za šume in rube z dne 4. maja 1922 št. 13.054 se razveljavi v ceoti in se vrne upravi vseh gozdov in posestev krajevnih imovinskih občin v direktno upravo teh občin.

3. Najdalje v roku dveh mesecev po razglasitvi tega zakona morajo imovinske občine v smislu zakona z dne 15. junija 1873. o imovinskih občinah v hrvaških-slavonski vojaški krajini osnovati gospodarske urade in nastaviti potrebne osebe za nadzorovanje gozdov, a najdalje v roku nadaljnjega meseca morajo vsi ti gospodarski uradi prevzeti upravo imovine od državnih organov.

4. Uradništvo in ostalo osebje imovinskih občin, ki je bilo upokojeno pred 4. majem 1922, dobiva svoje prejemke nadalje iz blagajne šumarsko-gospodarskih uradov, odn. imovinskih občin, dočim se penzije onih, ki so bili upokojeji po tem datumu, kakor tudi plače aktivnega uradništva, in ostalega osebja, ki ga občne v smislu čl. 3. tega zakona ne prevzamejo, z dnevnim prevzetja uprave v lastno gospodarsko ustavijo.

5. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga sprejme Narodna skupščina, in podpisje kralj. Debatu je otvoril predlagatelj dr. Maček, ki je utemeljil predlog, češ, da je nujno potrebno, da se uprava gozdnih posestev zopet vrne lastnikom. Govorila sta še federalist dr. Pavlič in poslanec SDS dr. Metkoš, nakar je minister za šume in rube dr. Miovčić izjavil, da pristaja na nujnost predloga in je bila nujnost nato soglasno sprejeta, dopoldanska seja pa zaključena. Sicer pa bi bil predlog sprejet tudi brez ministrskega pristanka, ker je bilo v zbornici navzočih samo par vlad-

Predlog o regulaciji kmečkih dolgov

Popoldanska seja je bila napovedana za 17. uro. Predsedujoči podpredsednik dr. Hrasnica je, upoštevajoč malomarnost poslancev vladne večine že skoraj pol ure prej začel z zvonic pozivati poslance v dvorano in je končno ob 17.10 otvoril sejo. Navzočih pa je bilo ledeva kakih 20 poslancev vladne večine, tako da ni bilo kvoruma. Na dnevnem redu je bila razprava o nujnem predlogu radikalnega disidenta g. Nastasa Petrovića in zemljoradnika dr. Tupanjanina, ki sta zahtevala, da se njunim predlogom o likvidaciji kmečkih dolgov, ki sta jih vložila že pred daljšim časom, prizna nujnost. Predsednik je takoj podelil besedo poslancu g. Nastasu Petroviću, ki se tičejo kmečkega naroda, na katerem večina tako malo zanimanja za skupščinsko delo, podal le sledečo izjavo:

»Z obžalovanjem ugotavljam, da ne kažeta vlada in njena večina za vprašanja, ki se tičejo kmečkega naroda, na katerem slone temelji naše države, nikakega zanimanja. Danes, ko je na dnevnem redu vprašanje, kako bi se pomagalo kmečkemu narodu ki je v najtežavnejšem položaju in ki mu grozi sprčo nemarnosti sedanjega režima, naravnost pogin, vladna večina niti ne prisotuje seji. Onim, ki se potegujejo za to, da se pomaga kmečkemu narodu, tega ni treba še posebej razlagati. Ker pa od vladne večine ni skoraj nihče navzoč, sploh nimam komu govoriti, zato s protestom zapuščamo sejo. Narod sam pa bo sodil, kdo je njegov prijatelj in kdo se briga za njegove križe in tečave.«

Poslanec Nastas Petrović je nato ogorčen odšel, besedo pa je povzel drugi predlagatelj zemljoradnik dr. Tupanjanin, ki je prav tako ostro protestiral proti omalovaževanju kmečkih interesov s strani vladne večine, ki se stalno izogiba vsaki akciji v pomoč kmečkemu prebivalstvu. Pri družbe se protestu Nastasa Petrovića in izjavila, da pred tako maloštevilnimi zastopniki sploh ne mara govoriti.

Predsedujoči dr. Hrasnica je bil v skrajno mučnem položaju, ker je bila opozicija v večini in bi bila pri eventualnem glasovanju vlado preglasovala. Med ogorčenimi protesti opozicije je zato prekinil sejo in razposlal tajnike in druge skupščinske uslužbence z avtomobili na vse strani, da spravijo poslance vladne večine na sejo.

Šele ob 18. je bilo navzočih toliko poslancev, da se je sela lahko nadaljevala. Besedo je ponovno dobil poslanec dr. Tupanjanin, ki je v svojem govoru konstatiral, da je g. Vukičević pred volitvami na vsakem shodu obetal, da bo prva skrb vlade sprejem zakona o regulaciji kmečkih dolgov. Enake obljube je daljal tudi g. Ljuba Davidović. Mi smo čakali, je povdarjal govornik, kdaj se bo to izvršilo, toda sedaj vidimo, da se vlada za to sploh ne briga. Danes lahko samo ugotovimo, da so bile vse obljube le prazna demagogija. Vladi se ne more izgovarjati, da za to ni bilo iniciative. Predloženi so li bili kar trije zakonski predlogi, ki jih je tozadevni odbor vse tri sprejel in na katere je v odboru pristal tudi minister. Toda vlada je vse do danes zavlačevala sprejem teh zakonskih predlogov, tako da nam ne preostaja drugega, nego da ponovno apeliramo na Narodno skupščino, da obnovi nujnost predlogov. Govornik je v svojih nadaljnjih izjavah obširno ovisoval bedo kmečkega prebivalstva, ki ga izjemalo razni oderuhi. Na eni strani kmetom vlada na-

Naši kraji in ljudje

Univerza – samopomoč

Kakor je bilo kratko že objavljeno, se bo vršil luterjski nedeljo v zborniški dvorani univerze ob 10. uri dopoldne ustanovni občini zbor »Društva za nabiranje narodnega univerzitetnega zaklada« v Ljubljani.

Sklicatelji so določili za to prvo zborovanje bistveno naslednji dnevni red: 1. Pozdrav udeležnikov. 2. Historijat vse akcije. 3. Razjasnitev namena in sredstev, ki naj služijo v dosegu stavljenega cilja temeljem pravil, ki so odobrena. 4. Volitev prvega odbora in preglednikov računov.

Slovenska javnost ve zadostno, koliko se je trudil naš narod v preteklosti, da pridobi najvišje kulturno institucijo, kakor je vsaka univerza. Ve pa naš narod tudi, v kakšnih finančnih stiskah se nahaja ta naš najvišji zavod. Po temeljitih premišljevanjih so se odločili merodajni krogi za princip samopomoči. Narod slovenski je dandanes sicer nedvomno do krajinosti obremenjen z najrazličnejšimi davki, tudi ako ne upoštevamo državnih davčnin. Ako se obračajo sklicatelji v danem položaju navzlic temu do slovenskega naroda, računajo edino le še z ono ljubavjo, s katero se je zavzemal mali naš narod v preteklosti vedno za idejo univerze. Cesar nismo mogli doseči do osvobodjenja, tega ne pustimo, da se nam ogroža danes od ktere koli strani. Tega tudi ne za ceno, da moramo doprinesiti kakšne posebne tožadene žrtve. Morda bodo vsaj te dovedle merodajne kroge do spoznanja, da se v vprašanju obstoja naše univerze nima sploh nič več pečati — politika! Naša univerza — ona — obstoji, se globlje in prinaša tudi že — sadove!

Velika splošna kriza, pod katero trpe danes države sploh, je vzrok, ki pritiska tudi na naš ideal. In zato so se odločili sklicatelji za ustanovitev predmetnega društva, ki naj ne bo sicer nikakoli demonstracija, ki naj pa vendar pokaže, kaj je srčna želja našega naroda. Do ustanovitve novega društva naj pride, s katerim se obračajo sklicatelji do celokupnega slovenskega naroda brez vsake razlike strank. V tem društvu in v njegovem prospehu naj bo politika izločena. Zastopani naj bi bili najširši krogi naroda.

Snuječe se društvo naj ne bo niti namaj kako profesorsko ali univerzitetno društvo. S tem, da se hoče voliti odbor na najširši demokratski podlagi, da bo zastopani v njem ves slovenski narod, se hoče dokazati, da je tu mesta za vsakogar. Temu primerno so se tudi določili prispevki članov, ki se razvrščajo v več vrst, da je omogočena udeležba tudi najširšim slojem. Vsaj Dan 20 letne članarine utripi pač vsak izmed nas kot podporni član. Redni člani bodo plačevali letno le po 50 Din, ki jih pa lahko plačajo celo v obrokih. Juridične osebe 100 Din. Dobrotniki, ustanovniki in pokrovitelji prispevajo seveda primerno več. To pa je povsod taka navada. Zgornja meja prispevkov se zato sploh ne določa.

Apel naših akademskih krogov se obrača tako do posameznika kakor do občin, hranilnic, posojilnic, bank in raznih drugih gospodarskih podjetij. Obrača se pa klic univerzitetne samopomoči ne le do Slovencev v ožji domovini, marveč tudi do oblagodarijen izven nje. Tudi oni, ki jih je srečala sreča morda širimo sveta, v Ameriki ali kjerkoli, tudi za te je dosti mesta v snujočem se društvu. Dobrodošli kot člani!

Odhod Ivana Meštrovića v Ameriko

Danes odpotuje iz Zagreba v Ameriko naš veliki umetnik Ivan Meštrović. V njegovem prostranem domu v Mletački ulici je bilo te dni prav živahno. Meštrović se je pripravil, da drugi prebore Ocean. Pripravil se je na dolgo pot v novi svet, ker pač še ni uveden zračni promet med Evropo in Ameriko. Njegovo potovanje iz Zagreba v Chicago bo trajalo kakih 10 dni. Meštrovićeva ogromna spomenika Indijancev, ki ju je izvršil po naročilu mesta Chicago, sta bila že pred tednom odposlana iz Zagreba ter v Trstu natočena na ladjo in bosta izkrcana v New Yorku, od tam pa odpremljena z železnico do Chicagoa.

Tekom zadnjih tednov je bil veliki umetnik silno zaposlen. Kot rektor umetnostne akademije je dovrševal nekatera svoja dela in se je ob slovesu dalje časa zamudil pri vsakem svojem učencu. Prijemal je

za dleto in nazorno kazal, kako je treba modelirati trdo materijo in ji vdihavati življenje. Pa ne samo umetnostna akademija, tudi privatno delo povzroča Meštroviću mnogo dela. Zadnja tri leta so bila posebno plodna v njegovem ustvarjanju. Veliki kip Gregorja Ninskega že komaj čaka, da bo zapustil Zagreb in zavzame svoje mesto v Splitu.

Kako bo Amerika sprejela Meštrovićeve Indijance? Menda nimamo povoda, da bi dvomili o trumfju Meštrovićevega genija tudi v novem svetu. Ko bosta koncem marca oba spomenika postavljena v Chicago, se bo Meštrović še nekaj časa držal pri svojih prijateljih v Zedinjenih državah in se bo počel junija zopet vrnil v domovino. Tako bo torej Zagreb za par mesecev izgubil iz svoje srede svojega najznamenitejšega osebnosti, ki jo obišče vsak ugledni tujec. Čim pride v Zagreb. Parnik »Leviathan« bo vozil Meštrovića preko Oceana in z njim tudi celičerja Emla Jungmana, ki bo v Chicago postavil Indijance na določeno mesto.

Čigava je elektrarna v Žirovnici?

Žirovnica, 9. marca

Klerikalci so prevzeli v svoj strankarski zakup tudi elektrarno v Žirovnici, kakor da bi tok uporabljali le klerikalni mogotci in bi isti ne bil last ljudstva. Odločujoči gospodje v Ljubljani so očitno mnenja, da jim je ljudstvo zato dalo zaupanje, da smejo uganjati samovoljno, kolikor in kjer se jim zljubi, samo da je zadoščeno strankarstvu in osebnim zedamvam tega ali onega.

Ravnatelj elektrarne inž. Vagaša je bil odpuščen brez kakršne koli prekiskave. Nečuvstva je ta metoda, ki so se je menda klerikalci navzeli v Beogradu, da v človeku vidijo le živino, ki jo lahko z bičem preprišči.

Ljudstvo brez razlike strankarske pripadnosti je zaradi teh klerikalnih »Bogu dopadajočih dejanj« skrajno ogorčeno. Zatevta, da se proti takim nasilnim razvadam protestira in da se krivice popravijo. Protestno zborovanje kmetov in drugih konsumentov električnega toka iz bližnje in daljne okolice se bo vršilo v nedeljo popoldne ob 16. pri Svetini v Žirovnici. Kmeti in vošče vsak človek poštenja in srca krivic ne bo prenašal!

Grozeča katastrofa pri Oborovu

Savski nasipi pri vasi Oborovu na Hrvaškem se rušijo, tako da ovirajo promet po sami cesti, ki vodi po nasipu, a ogrožene so tudi hiše v neposredni bližini nasipa. Državne oblasti se ne brigajo za obupne prošnje seljaškega ljudstva, ki mu preti strahovit pogin. To alarmantno poročilo je včeraj prinesel Radičev dnevnik »Narodni val«.

Grozna resna katastrofa. Predstojnik oddelka za javna dela in promet pri zagrebškem oblastnem odboru inž. Avgust Košutić je dal včeraj novinarjem izjave, v katerih pravi, da je Sava pri vasi Oborovu ustvarila eno najbolj opasnih mest. Tam se je že predlanskim prijetila katastrofa, vendar se državnna uprava ni pobrigala, da bi uredila savski tok na tem kritičnem mestu. Državni hidrografični uradi nimajo niti načrta, kako naj bi uredili regulacijo, in tudi ne proračuna, koliko bi stala ureditev tega nasipa.

Zagrebski veliki župan je Istotako prejel brzopjavo o grozeči opasnosti, da Sava podre nasip. Obrnil se je na oblastni odbor, ki mu je javil, da nima iz državnih sredstev v to svrhu za sedaj nobenega denarja na razpolago. Oblastni odbor se je včeraj sestal k izredni seji, na kateri je razpravljal o tem vprašanju ter je med drugim sklenil, da se dajo za obranitev Save pri Oborovu vsa razpoložljiva oblastna denarna sredstva na razpolago z nalogo, da se dela nemudoma prične. Poslal je tudi brzopjavni sklep hidrotehničnemu oddelku v Sisku, da še istega dne prične z obrambnimi deli.

Velika nevarnost preti vsem krajem hrvaškega Posavja počenši od Oborova in ogrožena je cela vrsta vasi, ako na tem opasnem mestu v Oborovu takoj ne preprečijo katastrofe.

Fronta
Strojne puške
Kanoni
Nabito

občinstva pred kinom »Dvor«
nabito z dovpti in komiko Haškovega Svejka
Noll, Lamač, Ondrakova, Pišek, Nedošinski itd.

Hurra!

na blagajne kina »Dvor«, ker tam se predvaja nadvse duhoviti in veseli film

Danes ob pol 5., četrt na 8., četrt na 10.

Jutri v nedeljo zadnjikrat!

Telefon 2730.

KINO »DVOR«

Konec pustolovščin prebrisane goljufice

Aretacija Ivanke Primanove iz Zagorja, ki je nad tri tedne drzno sleparila kn. te v ljubljanski in litijški okolici

Ljubljana, 9. marca

Nekako pred dvema tednoma smo poročali o zviti mladenki, ki se je klatila po Jابلanci v litijškem okraju in se kmetom izdajala za sodno uradnico. Trdila je, da kupuje za erar drva in je jemala od sklenjenih pogodb »kavcije«. Kmetom, ki so imeli tožbe na litijškem sodišču, la zagotavljala svojo pomoč z zgovornostjo, ki je po njeni lastni izpovedi »za devet dohtar-skih«. Za pospešitev sodnih zadev je jemala samo denar za takse Kmetije so prebrisanki gladko sedali na lim in Ivanka Pobetičeva kakor se je izdajala, si je na račun kmečke lahkovernosti polnila torbice.

Kako je na Vačah pri kmetu Griču kupovala krompir za trgovca Milerja, je čitateljem tudi znano. Tu je trgovca s krompirjem pobrala tekmo noči iz sobe, kjer je prenočevala, več vrednostnih predmetov in izginila v temo brez sledu. Vaški in litijški orožniki so o pustolovščinah zgovorne Ivanke obvestili vse sosednje orožniške postaje. Njen opis in njena dela pa je posnel v svet tudi »Politični glasnik«. A kljub vročim tlem, ki so jih zanjo pripravile varnostne oblasti, se Ivanka ni ohladila veselje do raznovrstnih potegavščin.

Par dni nato, ko so jo že iskale orožniške patrulje zaradi goljufij na Jابلanci in v Vačah, je prišla gospodična v črnem kostumu v priznato vasico St. Jurij poleg Litije. Tu je nastopila kot uradnica sreskega poglavarstva z važnim uradnim obrazom je izbrala podšentjurčane in jim razložila, da jo je poslala politična oblast, kjer ona službuje, da popiše vso živino. Nato je šla iz hleva v hlev in je na uradne papirje beležila vse potrebne ugotovitve in pripombe. Njena skrajna predzrost je razvidna iz tega, da leži vasica St. Jurij nedaleč od Litije, še pred kresniškim predorom, in je bila Ivanka avantaure glede na zasledovanje orožniške patrulje, ki ji je bila že petami, pač dovolj opasna.

Pa je Ivanka s srečo izvedla tudi to komedijo. Ali ji je padel pri popisu živine kak novček za podkupnino v žep, bo vsekar težje dognati. Pač pa je pisarica Ivanka pri popisu živine bila večkrat lažna in žejna. No, kmetje so že poskrbeli za uslužno postrežbo, saj je bila gospodična od gosposke izredno zabavna in gostobesna... pri kupci vina. V družbi je povedala to in ono okroglo, ki se ji je pripetilo s kakim litijškim ali drugim velmožem. Da si je v podeželski družbi pridobila ugodnejšo tla, je povedala tudi zgodbo o odličnem in popularnem Litijčanu X., ki je znal, da ne sovraži preveč nežnega spola. Za primer naj navedemo to zgodbo, ki je seveda gladko izmišljena in ravno zato dovolj jasno ilustrira Ivankino prefriganost in fantazijo:

»Zaklenila sem vrata svojega stanovanja«... tako je začela pripovedovati in poslušalci so pozorno napeli ušesa, ... ko so se tiho odprla vrata omare in je iz nje izstopil ta zviti tič X. Na ustih je tiščal prst in mi pomagal, naj molčim. Hotela sem zavpiti, pa sem se zbal, da samo jaz padem v »zosa«, ker je gospod X. prebrisani piček in bi se on že znal izviti iz zagate Revica bi ostala le jaz... »In potem?« je vprašal radoveden dedec ter ji nalil kupico znovala.

»Potem?«... Ivanka je le hudo mušno pomežiknila, češ: »In potem?« Him, no... pa še en literček! (Saj ni šel iz njenega žepa).

Med krohotom zbranega omiza je gostilničar postavil nov liter na mizo in pre-

Svejk
na
fronti

brisana Ivanka je urezala zopet kakšno novo.

Tako je Ivanka znala vleči kmete za nos ter si je s prijaznim in hudomušnim pripovedovanjem sladila dneve brezdelja in potepuštva. Sled za Primanovo Ivanka je iz St. Jurja vodila dalje proti Kresnicam. V rudniškem revirju Verneku je nastopila zopet kot nakupovalka drv za neko večje podjetje. Kar na klatre je sklepala pogodbe — pa je noč vzela njo in »kavcije«.

Dva tedna so Ivanka zasledovali varnostni organi po vseh srezih okrog Ljubljane. Zasledila jo je šele predčerašnjim orožniška patrulja iz Štepanje vasi. Prav slučajno. Nasproti orožnikom je prišla čedna, mlada, črno oblečena gospodična, ki je na vprašanja obeh orožnikov nekam nesigurno odgovarjala, kar je orožnikom takoj dalo povod za sum, da stoji pred njima znamenita Primanova Ivanka, namazana z vsemi žabami.

Prav nič niso pomagali njeni zapeljivi pogledi. Možja postavila sta jo včeraj pospremila do ljubljanskega zapora. Orožniške patrulje pa sedaj polzevedujejo za njimi avanturami zadnjih dni, kar jih je še vprizorila premetana Lumpi (To ime so ji nadeli prijatelji in znanke iz Lok v arziški okolici pri Zagorju, kjer je deklet doma.) Primanova Ivanka pa medtem menda premišlja v samotni celici o lepem pustolovskem življenju in o svojih znamenitih polkih tipkarice, sreske pisarice, trgovke... In gotovo kolne, da ima življenje dve strani, kakor vedala.

Nova velika poneverba v Beogradu

V Beogradu je predčerašnjim vzbudilo novo senzacijo razkritje ogromne poneverbe uradnega denarja. Aretiran je bil Milutin Najdanović, šef oddelka za socialno politiko na beograjski občini. Ta uradnik, ki je že 20 let služboval na magistratu, je tekoma zadnjih let poneveril nič manj kakor 7 milijonov, 175.000 Din.

Lani koncem decembra se je v oddelku Miljutina Najdanovića nenadoma pojavila komisija in začela revidirati blagajno. Ker se Najdanović v vsej dobi njegovega službovanja ni pripetila nobena revizija, je bil Najdanović seveda strašno presenečen. Rezultat revizije pa je postal zanj hitro porazen. Komisija je kmalu ugotovila primanjkljaj 63.465 Din. Najdanović bi bil moral biti takoj aretiran. Toda milo je prošil, naj ga pustijo na svobodo do 7. januarja, da zbere manjkajočo vsoto.

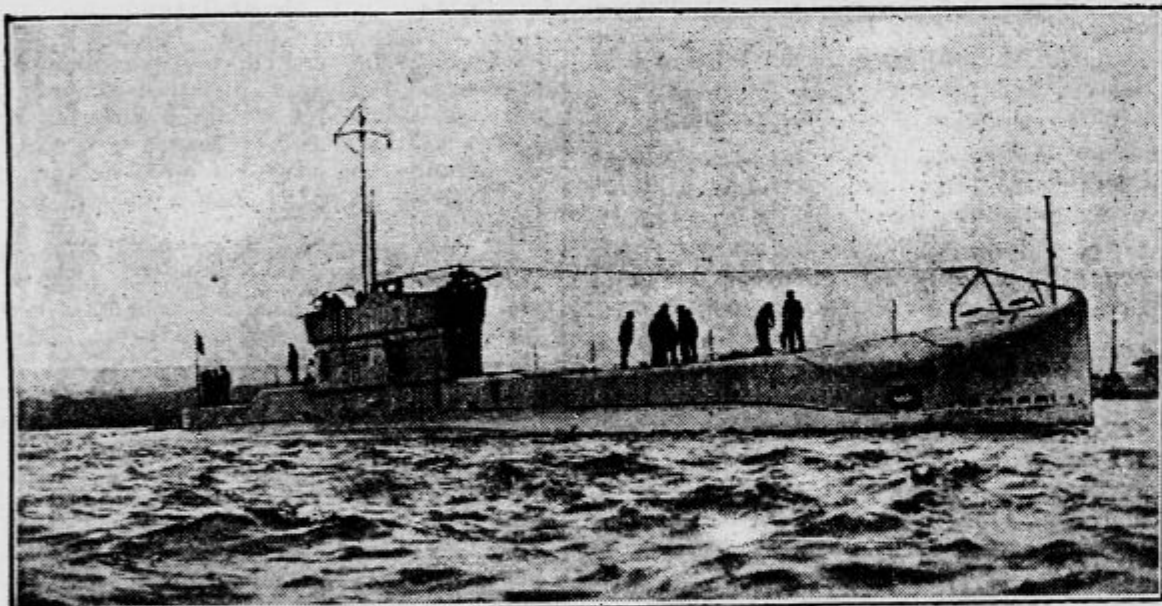
Minil je 7. januar in Najdanovića ni bilo več na spregled. Tako so se končno njegovi predpostavljene odločili, da zadevo prijavijo policijski direkciji. Zdaj so se začela vrstiti razkritja, katerih skupni rezultat je ugotovitev, da je Najdanović v letih 1923, 1924 in 1925 poneveril nad 7 milijonov dinarjev volne odškodnine, ki bi jih moral izplačati raznim v vojni prizadetim meščanom. Policija je ugotovila, da se Najdanović zadnje dni še ni umaknil iz Beograda. Predčerašnjim ga je na cesti slučajno srečal neki detektiv, ki mu je seveda takoj napovedal aretacijo in ga odgnal v preiskovalni zapor. Kam je Najdanović spravil denar in kako je vršil svoje manipulacije, bo ugotovila nadaljnja preiskava.

Ali ste se že naročili na „Ponedeljek“?

zadnjem času absolvirala celo vrsto koncertov v Budimpešti in raznih drugih ogrskih mestih ter je žela povsod veliko pohvalo. Njen petkov koncert je po daljšem presledku zopet njen prvi javni nastop v rodnem mestu, saj je gospa iz znane narodne ljubljanske rodbine, hranilniškega ravnatelja gosp. Hrastra. Predpradaja vstopnic v Matični knjižarni.

»Cyran de Bergerac« v blestem prevodu Otona Zupančiča in v režiji prof. O. Šesta se uprizar pri v tej sezoni v nedeljo, 11. t. m. Ljubljanskemu občinstvu je ostala gotovo v spominu zanimiva kreacija tega junaka, kakor jo je podal pokojni Putlaja. Njegov naslednik in dedič uloge gosp. Levar je bil že tedaj deležen vsega priznanja našega občinstva. Predstava, ki se bo vršila za premijerski abonma, je delno novo inscenirana, del glavnih ulog pa je prezeležen. Rokosano igra prvič gospa Nablocka, De Guicha gospa Gregorin. Začetek ob 8., konec po 11. uri.

Sologubov Arhiv. Zapuščina pesnika F. Sologube je bila izročena radi odsotnosti profesorja leningrajski Akademiji znanosti. Prof. Ivanov Razumnik je pregledal rokopise. Pred smrtjo je zažgal pesnik velik roman, »Nerazodene device«, ki je obsegal 3000 strani. Našli so pa več nego 2000 nenatisnjenih lirskih pesmi. Akademija je odstopila lastninske pravice literarnemu fondu, ki podpira revne pisatelje in njih rodbine.

Naša prva podmornica »Hrabri«

Je bila nedavno zgrajena v Angliji in se zaenkrat še nahaja v Portlandu, kjer se posadka vežba v poskusnih vožnjah. Še tekom tega meseca bo podmornica »Hrabri« prispela v domače morje. Moštvo poveljuje poročnik bojnega broda g. Boris Pirc, stn g. župana v Kranju. »Hrabri« je, kakor je razvidno s slike, podmornica modernega velikega tipa, ima 900 ton nad vodo. Druga podmornica istega tipa, ki je tudi že dograjena, se imenuje »Nebojša« in bo istočasno s »Hrabrim« dospela v domovino.

Zadnji spored pred zatvoritvijo vseh kinematografov v Jugoslaviji!

Danes premijera najzanimivejšega filma iz produkcije pustolovnih filmov »UNIVERSA«

V orlovih krempljih

Senzacija nad senzacijo. — Zrakoplovi. — Podmornice. — Železniške nesreče itd. itd.

V glavnih vlogah: Svetovni prvak Fred Thomson, zračni vrag Al. Wilson in dražestna Anny Little.

Predstave ob: pol 6., pol 8 in 9.

Telefon 2124.

Elitni Kino Matica.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Sobota, 10. ob 3. popoldne: »Divja raca«. Dijaška predstava.
Nedelja, 11. ob 3. popoldne: »Pepelka«. Mladinska predstava ob znižanih cenah.
Ob 8. zvečer: »Cyran de Bergerac«. Premijerski abonma.
Ponedeljek, 12. »Mnogo hrupa za nič«. C.
Ponedeljek, 12.: Zaprt.

Ljubljanska opera.

Sobota, 10.: »Fidelio«. D.
Nedelja, 11. ob 3. popoldne: »Zmagovalka oceana«. Ljudska, ob znižanih cenah.
Torek, 13.: Zaprt.

Mariborsko gledališče

Sobota, 10.: »Dobri vojak Svejk«. Kuponi.
Nedelja, 11. ob 3. popoldne: »Takrat v starih časih«. Kuponi. Globoko znižane cene.
Ob 8. zvečer: »Pri treh mladenkah«. Kuponi.

Celjsko mestno gledališče

Nedelja, 11. ob 4. popoldne: »Divji loveci« Ljudska predstava po znižanih cenah.

Otroška predstava ob izredno znižanih cenah bo v ljubljanski dramati v nedeljo popoldne ob 3. Uprizori se po enotnih cenah od 10 Din navzdol mladinska igra »Pepelka«

ali stekleni čevljiček. Predpradaja vstopnic pri dnevi blagajni v operi.
»Zmagovalka oceana« se poje v ljubljanski operi v nedeljo popoldne ob 3. kot ljudska predstava ob znižanih cenah. Zasedba občinska. Opereto dirigira ravnatelj gosp. Polič.

Nedelja v mariborskem gledališču. Popoldne ob 3. se uprizar letošnji operetni »slager« »Takrat v starih časih«. Cene so zelo znižane. Ob 8. zvečer priljubljena opereta »Pri treh mladenkah«.

»Dobri vojak Svejk« v Mariboru. V soboto, 10. t. m. se bo v mariborskem gledališču ponovno uprizaril »Dobri vojak Svejk«. »Dva bregova«, drama Antona Leskova v mariborski dramati. Prihodnji teden bo v mariborski dramati premijera slovenske dramske novitete »Dva bregova«. O drami je vsa slovenska kritika in vsi umetniški krogi prepričani, da je ena najboljših slovenskih dram, ki se odlikuje po nenavadno originalni zamisli, po pestrem življenju, po izborni tehniki. Da bo stvar uspela, nam jamči tudi režiser J. Pregarica, ki je zamislil režijo širokopotezno, originalno in močno, da bo prišla do popolne veljave ta močnega simfonija beraškega življenja. Posebna novost bo režiserjevo kretanje množic v III. dejanju na beraškem plesu. Sodeluje nad 50 ljudi, kar je za naše gledališke razmere

vsekakor dogodek. Gosp. režiser Pregarica se nam predstavlja topot tudi kot scenograf, po čigar originalni in moderni zamisli sceničnih načrtov bo izdelan misel — scene. Brez dvoma bo to izreden večer, saj bo sodeloval ves ansambel mariborske drame. Glavne vloge igrajo gg. Kovačičeva, Zakrajškov, Grom, Daneš, Pavle Kovič, Skrbnišek, Harastovič. Drama »Dva bregova« obeta postati zanimiva atrakcija naše drame, ki bo vzbudila zanimanje najširših krogov.

Trio »Sancin-Maršičeva-Matz«

Po dolgem času zopet koncert, na katerem je bil program sistematičen. Trije mejniki češke glasbe z reprezentativnimi opusi — Smetana, Dvořak, Novák in kot dodatek Paul Juon.

Smetana ima silno globoko in učinkovito glasbo, polno plemenitih domislekov — ter se niti v enem takem ne zapusti. Dvořak je prav za prav češki klasik, s svojo jasno melodično in harmonijsko ter simetrično, skoraj za današnje dobo preveč simetrično formo. Novák mi je od celega sporeda najbolj ugajal, — mogoče zaradi tega, ker sem pri njem študiral in mi je njegov slog najbolj sodeben. Tudi izbrabla Novák vsak poseben instrument v detajle, posebno srečno roko ima v klavirskem stavku. Naš Sancin se je udeleževal svojčas v Zikovem kvartetu, kjer si je pridobil potrebne znanja in rutine v komorni igri. Pa tudi v sestavljanju sporedov. Zbrali so se trije veliki umetniki, ki so pa tudi am-

biciozni. Kako se pri nas kvitira tako idealno delo, smo videli v čez polovico prazni filharmonični dvorani. Si velja zapomniti! Veselilo me je, da so bili konzervatoristi v častnem številu zastopani, kajti smo v etudami in vsakdanjimi vajami ne bo nobeden od njih postal umetnik. Niti ne bo vedel, kaj ni izjava, da bi vsaj nekoliko zadovoljili zahteve sloga, ter bi sestavil raznovrsten in vendar enoten program.

Ves spored so umetniki odigrali absolutno točno in s polnim razumevanjem, mogoče najbolj intenzivno Nováka. Sancin je izvrsten violonist in komorni igralec, Matz diskreten čelist s krasno kantileno, pianistka Maršičeva zanesljiva v spremljavi ter jasna v solih.

Po koncertu je celokupna publika ostala v dvorani ter zahtevala dodatek, kar po več več nego vsaka kritika. S. Osterc.

Operni orkester, izdatno pomnožen, bo izvajal v ponedeljek v Unionu orkestralni del Jos. B. Foersterjevih Stihir junakov in Vit. Nováka: Treh pesmi. Oboje sta daljši skladbi, ki uživata v češkem glasbenem svetu velik sloves. Pri nas sta še neznan in se izvajata na ponedeljkovem koncertu prvič.

Koncert ge. Ivanke Negro - Hrastove. V petek, dne 16. t. m. bo v Filarmonični dvorani samostojen koncert koncertne pevke ge. Ivanke Negro - Hrastove, ki je svoj čas absolvirala solopetje na šoli Glasbene Matic v Ljubljani ter nato študirala petje na Dunaju in v Budimpešti. Ga. Hrastova je v

Domače vesti

* **Otvoritev novinarske šole v Pragi.** Dne 20. t. m. letos bo v Pragi slovesno otvorjena novinarska visoka šola pod imenom Svobodna akademija političnih znanosti.

* **Odkritje spomenika kralju Petru.** V selu Zubci v Hercegovini je bil prošlo nedeljo na slavnosten način odkrit spomenik pokojnemu kralju Petru Osvoboditelju. Spomenik so na lastne stroške postavili orožniki. Slavnost odkritja se je vršila ob udeležbi vojaških dostojanstvenikov in velike množice ljudstva.

* **Zborovanje KDK v Zirovnici.** KDK priredi v nedeljo ob pol 4. uri popoldne javen shod v Svetinovi gostilni v Zirovnici. Govorniki bodo pojasnili splošni politični položaj in partizanstvo oblastnega odbora v zadevi elektrarne. Vsi na shod!

* **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v svoji 23. letošnji številki pravilnik o zavarovanju dnevnikačarjev, zaposlenih v državni službi na podstavi člena 130. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

* **Slovensko kulturno društvo v Zagrebu.** Skupina Slovencev, ki žive v Zagrebu kot javni kulturni delavci, je dala inicijativno, naj bi se v Zagrebu ustanovilo v zvezi Zednice slovenskih društev Slovensko kulturno društvo, kateremu bi bila svrha pospeševanje kulturnih stikov med hrvatskim in slovenskim narodom. V to svrhu je ZSD sklical za prihodnji ponedeljek ob sedmih zvečer v svojih društvenih prostorih javen sestanek, na katerega se vabijo vsi v Zagrebu živeči Slovenci in prijatelji slovenskega naroda.

* **Rekord našega avijatika.** Iz Novega Sada poročajo: V četrtek popoldne je kapetan prvega avijatiškega polka Oskar Umek v času 23 minut in 48 sekund napravil v višini 100 in 500 metrov 129 loopingov. S tem je prekosil svoj prejšnji rekord, ko je v 20 minutah izvršil 70 loopingov.

* **Znamke za zračno pošto.** Ministrstvo pošte in brzojava bo v kratkem na neke vrste poštne znamke dalo natisniti avijatični znak, majhen aeroplan, ker doslej še nimamo znamk za zračno pošto. Cena teh znamk se bo nekoliko zvišala. Pozneje pa se bodo izdelale posebne vrste znamk za pošiljke z aeroplani.

* **Smrtna kosa.** Včeraj je umrl v Ljubljani g. inž. Vladimir Cebotarov. Pokojnik se je po begu iz Rusije stalno naselil v našem mestu in se uživel v težke razmere, ki jih je prenašal stoletno vdan v usodo. Bil je simpatičen, dobrodušen ruski inteligent. Umrl je nagle smrti v najlepših letih, zadela ga je kap. Zapušta vdovo in tri otroke. Pogreb blagoga pokojnika se bo vršil danes ob pol 14. izpred vile Bellevue k Sv. Križu. V Belem malnu je umrl nenadne smrti gostilničar in mlinar g. Ivan Petrič st. Pokojnik je bil ugledna osebnost, značajan in podočen mošt. Pogreb se bo vršil danes ob 8. dop. na pokopališču v Podčetrju. Pokojnika blag spomin, žalujocim naše iskreno sožalje!

* **Radijska postaja v Domžalah.** Kakor javlja »Pravda«, je ministrstvo pošte in brzojava storilo definitivno sklep o ureditvi državne radijske postaje v Domžalah. Družava bo to postajo popolnoma sama vzdrževala ter ji omogočila pravilno funkcioniranje. Za prirejanje emisijskih koncertov bo postaja prejela 60 odstotkov svojih dohodkov.

* **Vojaška radijska postaja v Skoplju.** Minister vojske in mornarice je odredil, da se v Skoplju zgradi vojaška radijska postaja tretje armijske oblasti.

* **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.** je edino obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji. Družba je potrebna in vredna, da jo vsakdo podpira po svojih močeh.

* **Državni osrednji zavod za žensko domačo obrt iz Ljubljane** bo priredil propagandno razstavo čipkarskih izdelkov v nedeljo v osnovni šoli v Litiji. Vabimo zlasti ženski svet na to razstavo. Vstopnine ni.

* **Sejmi.** V ponedeljek, 12. t. m. se bo vršil v Slovenski Bistrici živinski sejem. Živinoorejci, kupci in prekupevalci! Ne pozabite, da se bo vršil dne 17. t. m. veliki živinski sejem na Ptujski gori pri Ptuj.

* **Redek lovski plen.** Lovca Karel Gabron je v St. Petru pod Svetimi gorami dne 14. decembra lanskega leta ustrelil brkastej sira (gypaetos barbatus) v trenutku, ko se je ta spustil na tla. Ustreljen ser je krasen eksemplar svoje vrste in tem znamenitejši, ker je brkati ser v srednji Evropi skoro popolnoma izstreljen. Za v naših krajih zelo redka ujeta meri z razpetimi peruti 25 cm. Nagačen eksemplar je razstavljen v izložbenem oknu cvetličarne Antona Gabriča v Zagrebu.

* **Nov proces proti Stepiću.** Proti bivšemu blaginiku ministrstva za notranje zadeve Simeonu Stepiću, ki je bil nedavno obsojen na 20 let ječe, je vložena nova obtožba. Gre za vsoto 500.000 Din, ki je bila namenjena za gladihoje v Bosni in Hercegovini. Razen proti Stepiću je obtožba naperjena tudi proti nekemu sekcijskemu šefu v notranjem ministrstvu in proti nekaterim drugim sokrivcem.

* **Hercegovinski muslimani se izseljujejo v Turčijo.** V Hercegovini se je pojavilo močno gibanje za izseljevanje v Turčijo. V zadnjih dneh je nad 200 seljakov zaprosilo za potne listine. Sreški poglavar skuša odvrniti seljake od njihove namere, a brez uspeha. Delavci se izseljujejo zaradi pomanjkanja hrane in brezposelnosti. Oni, ki so se že izselili v Turčijo, poročajo, da se tudi tamkaj težko najde zaslužek.

* **Ponočni napad v Gornji Radgoni.** Kakor doznava zagrebški »Morgenblatt« iz Gornje Radgone, se je prošlo sredo zvečer odigral tamkaj krvav dogodek, ki doslej še ni pojasnjen. Ko je trgovec Josip Ribar iz gostilne stopil na ulico, sta v nočni temi

nenadoma odjeknila dva strela, ki sta trgovca nevarno ranila. Strelce je v temi izginil. Ribarja so prepeljali v radgonsko bolnico. Policija izsleduje storilca.

* **Izseljevanje v Avstralijo.** Iz Prekmurja se ljudje močno izseljujejo. V prejšnjih letih so se izseljenci obračali večinoma v Kanado, sedaj pa se je večja skupina izseljencev podala na daljno pot v Avstralijo, kamor jim bo menda v kratkem sledilo še več prekmurjskih rojakov.

* **Ljubzenska idila Simeona Stepića v beograjskem zaporu.** V Narodni skupščini je posl. Kusanović med drugim navedel, da znani razpisnik z državnim denarjem Simeon Stepić živi v zaporu tako rekoč v konkubinat z neko žensko. Preiskovalni sodnik sedaj v beograjskih novnih ugotavlja, da gornja navedba sicer ne odgovarja dejstvu, res pa je, da je Stepić nekaj časa vzdrževal ljubavno korespondenco s Kalino Kocićev, ki se nahaja v zaporu zaradi umora Marije Stankovićev.

* **Obup zaprtega častnika.** V vojaškem zaporu v Beogradu si je nedavno noč skušal končati življenje administrativni major Mihajlo Ristić, ki je kot blaginik Drinske divizije poneveril 160.000 Din. Proti jutru si je prerezal žile na levi roki in se nato vrnil na posteljo. Pri tem pa je prevrnil stol. Ropot je privabil lečarja, ki je našel majorja vsega v krvi, že pol nezavestnega. Obupanca so prepeljali v bolnico, kjer bo menda okrevati.

* **Zločin in obsodba muslimanskega škola.** Kasacijsko sodišče v Beogradu je te dni definitivno rešilo zadevo Rustema Ramadana. Špote, muftije v Prizrenu, ki je pred štiri leti podkupil zloglasnega razbojnika Hasan Salila, da je iz zasede ustrelil inž. Bartoša. Mufti je gočil napram inženjerju strošno mrzljivo, ker je nastopal za to, da se podre stara prizrenska džamija, ki je še pričela sama razpadati in je ogrožala sosednje hiše. Zločinca, ki je ustrelil Bartoša in njegovega spremljevalca inž. Milutina, je mufti izplačal 15.000 Din. Kasacijsko sodišče je sedaj potrdilo obsodbo muftije na 20 let težke ječe.

* **Pričevna tolpa pred obsodbo v smrti na vesalih.** Za zagrebško obravnavo proti Priču in njegovim tovarišem vlada v javnosti veliko zanimanje. Kakor nam poročajo, bo vodil obravnavo sam predsednik sodnega dvora g. Bačac, dočim se za votanje še ne ve. Sklepajo, da bosta med drugimi volanta gg. Josip Mrnlavčič in Janko Gogolja, zapisknikar pa g. dr. Bazala. Za vseh 8 kandidatov smrti so že preskrbeli krstne liste.

* **Demonstracije brezposelnih v Zagrebu.** Včeraj popoldne se e oglasilo na krajevni borzi dela v Zagrebu več sto brezposelnih delavcev, da dvignejo brezposelnost podpora. Ker je šef borze svetnik g. Mučafir poslovno odpoval v Dugo Reso, ni moglo osobe borze dela izplačati podpore, ampak jim je svetovalo, naj počakajo na šefov povratek. Le-ta odgovor pa je tako razkačil nezadovoljne in gladne delavce, da so vzporedno demonstracije po ulicah, pri čemer so vzklikali: »Dajte nam dela!« »Dajte nam kruha!« Ko je sprevod več sto delavcev krenil v smeri proti Delavski zbornici, je stopila v akcijo alarmirana policija, ki je demonstrante brezobzirno razgnala in jih več odvedla v policijske zapore.

Modne pletenine

Modni kostumi in kompleti po meri iz kasha volne. Modna trgovina in strojno pletilstvo F. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.

* **Grozna rodbinska drama v Bosni.** V selu Vrci pri Bugojnu se je odigrala te dni grozna rodbinska tragedija. V hiši so skupno živeli 75 letni stari Mustafa Hajdarović s svojo 70 letno ženo, s svojo hčerko Zuko, njenim možem in dvema otrokoma. Zaradi Zukine dote je večkrat prišlo do prepria med zetom in taščo. Tako je tudi prošlo sredo prišlo na domačem dvorišču do ostrega spora. Pri tem je stari Zuko zeta vrigel na tla in ga obrcal. Zuka se je potegnila za svojega moža, na kar je njena mati pohitela v hišo po nož in ga svoji hčeri zabodla v prsa. Zuka, ki je bila pred tretjim porodom, je mrtva obležala na tleh. Nož jo je zadel naravnost v srce.

* **Zagonetna smrt vdove.** V Batajnici pri Zemunu se je preteklo šredo pripetil zagoneten dogodek. Vdova Kata Morača, sicer močna in zdrava žena, je umrla v strašnih mukah. V njenem krilu so našli listek, na katerem je bilo zapisano: »Za moj smrt ne dolžite nikogar. Umiram svojevoljno.« Vsi so bil mnenja, da se je vdova zastrupila. Dognalo pa se je, da vdova ni znala pisati in da gre najbrže za zločin. Uvedena je preiskava.

* **Huda nesreča v menceškem kamnolomu.** V menceškem kamnolomu se je včeraj popoldne okrog 9. pripetila huda nesreča, čije žrtev je postal pri posestniku Habjanu uslužben hlapec Franc Burja. V kamnolomu sta se namreč nenadoma zrušila na voz, na katerem je sedel Burja, 2 težki skali, ki sta pokopali pod seboj voz, voznika in oba konja. Konja sta skali na mestu ubili dočim so opasno ranjenega Burje potegnili izpod skal polmrtvega Poškodovanca, ki ima utrto črepanjo, so prepeljali takoj z rešilnim avtom v splošno bolnico v Ljubljano, kjer se vedno leži v popolni nezvesti.

* **Huda avtomobilska nesreča.** Na gozdni progi trdke Gregorin pri Zepcu v Bosni se je v četrtek pripetila nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Na kraj nesreče se je podala sodna komisija, pri kateri so sodelovali sreski poglavar, sreski zdravnik, sodnik in sodni pisar Jurčić. Komisija se je vozila z avtomobilom. V bližini mostu preko Bistrice je nastal v avtomobilu defekt. Pri sunku je pisar Jurčić padel iz avtomobila na kamenje ob bregu, kjer je obležal mrtve. Ostali člani komisije so dobili le neznatne poškodbe.

* **Živčno bolni in duševno utrujenim,** povzroča naravna grenčica »Franz-Josef« dobro prebavo, lahko glavo in mirno spanje. Po preizkušnjah znamenitih specialistov za živčevje je uporaba »Franz-Josef« grenčice neprecenljive vrednosti. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah.

Iz Ljubljane

u— **Na akademijo v proslavo prezidenta dr. Masaryka,** ki se bo vršila danes v soboto 10. t. m. v veliki dvorani Kazine, opozarjamo naše občinstvo in vabimo, da se je v čimvečjem številu udeleži. Začetek je točno ob pol 21. Vstopnine ni, sprejemajo pa se v pokritje stroškov prostovoljni prispevki. Po končanem sporedu prosta zabava. Sodeluje pri prireditvi sloveči pevski zbor g. prof. Emila Adamiča, obstoječ iz gojen in gojencev obeh učiteljskih kar je z ozirom na to, da ta zbor že dolgo ni nastopil, atrakcija prve vrste.

u— **Društvo »Soča«** prireditvi drevi v Ljubljanskem dvoru predavanje ge. prof. dr. Angele Piskernikove o rastlinstvu v vodi in ob vodi. Po predavanju prosta zabava. — Vabljeni člani in prijatelji društva. Začetek ob 20.30 uri. Vstop vsem prost.

u— **II. zimski olimpijadi v sklopih slikah.** Jugoslov. zimskosportni savez priredi prihodnji teden zanimivo predavanje o drugi zimski olimpijadi, ki se je vršila v februarju ob sodelovanju 24 držav vsega sveta. Predavanje bo spremljano z 80 sklopih slikami, deloma v barvah, ki bodo pokazale olimpijado samo in pa prekrasne zimске terene naravnih krasot Švice. Predaval bo g. Gnidovec, ki je bil sam kot tehnični referent nakega saveza v St. Moritzu in je sam že tam zbral potrebni material. Kraj in čas predavanja objavimo pravočasno. Predavanje se bo ponovilo v Mariboru, Celju in Zagrebu.

u— **Seksualna vzgoja mladine.** Ponovno opozarjamo občinstvo na izredno poučni film, ki ga je postavila ZKD na današnji svoj spored v kinu Matica. Zanimivi, higijenski vzgojni film nam v nazornih slikah predčuje moderno poučitev mladine o seksualnem vprašanju, ki docela nasprotuje sedanjim metodam natvezanja bajk o rojenicah in drugih laži. K filmu govori o tem vprašanju zdravnik ljubljanske ženske bolnice g. dr. Slavko Grum. Mladini izpod 16 let je pristop k temu sporedu prepovedan. Današnja predstava se prične točno ob 14.30 uri, jutrišnja pa ob 11. dop. Priporočamo vsakomur, zlasti pa staršem tega filma.

u— **Iz Mestnega središča TM.** Danes se bo vršil kurz iz alkoholnega vprašanja ob 17.30 v akad. kolegiju. Pozivam vsa kola, da pošljejo, vsaka vsaj tri svoje delegate. Po kurzu seja širšega odbora. Udeležba dolžnost! — Tajnik.

u— **Koncert železničarskega pevskega društva »Sloga«.** Predprodaja vstopnic za ponedeljski koncert železničarskega pevskega društva »Sloga« je od danes (sobota) popoldne dalje v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

u— **Mladinski čajanka Atene** se bo vršila v beli dvorani »Uniona« jutri 11. t. m. ob 17. dop. ure popoldne. Vabimo člane in prijatelje društva k udeležbi.

u— **P. R. Križa na I. državnih doški meščanski šoli v Ljubljani.** Prule, bo priredil danes ob 16. in jutri ob 11. akademijo v šolski telodavnici na Prulah. Za obisk uljudno prosim odbor P. R. Križa.

u— **Preporodaš!** Današnje predavanje prof. dr. E. Turka je zaradi nekaterih zadržkov preloženo na prihodnjo soboto.

u— **Moška in ženska podružnica Društva sv. Cirila in Metoda v Šiški** prirediti drevi ob 20. uri pri Keršiču družabni večer s plesom. Vstopnine ni. K obilni udeležbi vabita odbora.

u— **Plesna vaja** se bo vršila jutri v nedeljo popoldne ob 15. dop. uri v hotelu Bellevue.

u— **Beraška nadloga.** Prosjačenje, zlasti ob petkih, v mestu še vedno bohotno cvete. Včeraj aretirali policijski organi, ki imajo strikten nalog prijeti vsakega berača, skupno 10 beračev raznih starosti in obeh spolov. Med aretiranci je bilo tudi več znanih kriminalnih tipov.

Priporočajo se

vinotoč — kavarna »CENTRAL«

V nedeljo že ob 4. zjutraj odprto!

u— **Drobna policijska kronika.** Od četrta na petek so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1 oskrbnik, 2 sleparstvi, 1 prestopke kaljenja noč. miru, 1 pretep v lokalni, 1 prestopke pasiega kontumake, 1 prestopke obrtnega reda in 10 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacij je bilo izvršenih 7, in sicer zaradi beračenja.

u— **Pro stopničar je padel.** Včeraj popoldne se je v Ljudskem domu hudo ponesrežil brezposeln delavec, 30 letni Lovro Perne. Imel je v Ljudskem domu neki opravke, pa mu je na stopnicah nenadoma spodrsnilo, da je padel in se poškodoval po obrazu in ostalem telesu. Obenem je nesrečnik dobil tudi hude notranje poškodbe. Pretresel si je možgane in bo le težko ostal pri življenju.

u— **Zopet izgnana vlačugarica.** Ljubljanska policija je postala zadnjič čas napram notoričnim vlačugaricam, ki imajo navadno na vesti tudi druge grehe, naravnost neizprosnosti. Zato jih izgnajo brez pisma mlade in stare. S pravomočno razsodbo je policija včeraj izgnala za dobo 2 let »tudi znano navihanko 22 letno Amalijo Klerjevo rojeno v Trbovljah, pristojno pa v Studencu, ki je v Ljubljani posameznikom napravila že dokaj gorja.

u— **Selmar, b'k in zdravnik.** Posestnikov sin Jakob iz neke vasi blizu Vrhnike je pripeljal v sredo na selem lepega plemenitega b'ka, ki ga je po končno prodal mešarju. Dobil je zani čisto spodoben denar, zato je po sklenjeni kupčiji tudi zašel v gostilno. Tu je jel razpravljati in je tekom dneva, večera in noči zapravil lepe denarce

Slednjič se je spomnil, da mora domov, zato je hitel na vrtniški vlak, ki pa vedno že odpuhal proti Brezovici. To je Jakob tako zjezilo, da je prišel pred koldvorom razsajati in hruliti ljudje brez zara. Postal je zaradi zavžite pijače celo tako divil, da se je nekaterih dejansko lotil. Osvetljeni stražniki so fantina kmalu spravili v »Zelenega Henrika« in dalje na policijo, kjer je prespal noč. Obenem pa se je »kom d'poldneva« javila pri policijskem dežurnem uradniku mlada ženska v blagoslovljenem stanju, ki jo je prepoznal Jakob v aneči preveč osuval in le nurala revica iskati zdravniške pomoči. Stvar se je vrniti vendarle poravnala, in sicer na ta način, da bo ubogi Jaka namesto celega prišel domov le po izkupička pod kapo pa strahovitega mačka.

u— **Onemoglost na ulici.** Predsnočnim se je nenadoma zgrudil v Knafljevi ulici na tla starejši možki. Pasanti, ki so našli starčka ležati na tleh, so vonjali lizol, zaradi česar so naglo opozorili stražnika, ki je telefonično po rešili avto. Onemoglega starčka Franceta P., stanujočega na Vodnikovih cest v Šiški, so spravili v bolnico, kjer je že izven nevarnosti.

u— **Stoječe ure pri F. Čuden,** Prešernova ulica 1.

Iz Maribora

a— **Oblastne in kmetijske šole.** Po odredbi ministrstva za poljedelstvo prevzame mariborski oblastni odbor v svojo upravo vse kmetijske šole. Najprej prevzame kmetijsko šolo v Št. Jurju ob juž. želi in v Rakičanu v Prekmurju ter dveletno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru. Ta šola v Mariboru se pa ukine in prenese najbrž v vsem premakljivim inventarjem vred v Bukovo pri Negotinu. Oblast prevzame od države tudi upravo drevnice v Ptuj, Pragerskem, Draplju, Vukanovcu, v Medijemurju in v Kameli. Izvršen je že prenos semenogojne postaje v Beltincah in kmetijske preizkusne in kontrolne postaje v Mariboru.

a— **Iz bolniške blagajne samostojnih trgovcev.** Na obnem zboru bolniške blagajne samostojnih trgovcev je bil ponovno izvoljen stari odbor s predsednikom g. Weixlom. Iz poslovnega poročila je razvidno, da ima blagajna 176 zavarovancev. Dohodkov je bilo 70.962,64 Din, izdatkov za zdravje članov in upravo pa 58.295,97 Din. Predsednik g. Weixl je poudarjal, da je vsak pesimizem glede obstoja bolniške blagajne trgovcev odveč.

a— **Siavka v »Kovini«.** Včeraj je v podjetju »Kovina« na Tezenu, kjer je zaposleno okrog 200 delavcev izbruhnila stavka, katere neposredni povod je bil odpust dveh delavcev ob istem času, ko je podjetje eno delovno moč na novo sprejelo. Delavci se že nekaj časa pritožujejo zaradi netočnega izplačila zaslužka. Tako pravijo nekateri, da so zadnjo soboto prejeli le del svojega zaslužka. Včeraj popoldne so delavci v popolnem redu in miru zapustili tovarno, kjer so čakali na odgovor na svoje zahteve.

a— **Surova mladina.** Na Ruški cesti so neki pobalini zažgali obcestno grmovje ter s kamenjem obsuli nekega voznika, ki se je vozil mimo ter jih svaril. Voznik je bil precej ranjen na glavi, poleg očesa. Policija je ugotovila, da so bili med nasilnimi pobalini tudi neki valenci, ki so s takim početjem izpolnjevali odmor med poukom obrtno-nadaljevalne šole.

Iz Celja

e— **Narodni guslar Tanasije Vučić v Celju.** Napovedan je bil Celjanom že za preteklo sredo. Zanimanje za ta večer je bilo med celjskim in okoliškim občinstvom izredno veliko, torej tem večje obžalovanje, ko se je razširila vest, da ga sploh ne bo. Včeraj v petek, se je pa ne pričakovano pripeljal v Celje ter je nastopil ob 8. zvečer v mali dvorani Celj. doma. Škoda, da se občinstvo, zlasti pa ono iz Savinske doline ni moglo več obvestiti o tem zanimivem večeru. Na sporedu so bile pesmi: »Majka Jugovića«, »Kraljević Marko in Ljutica Bogdan« in »Boj pri Kumanovcu«. Danes obišče guslar Tanasije Vučić vse celjske šole, kjer bo pel in sviral šolski mladini, med katero se počuti najbolje.

e— **Zlato poroko** sta slavila te dni na Teharih zakonca Ivan in Marija Zoher. Se na mnoga leta!

e— **Prva deložacija.** V sredo smo imeli v Celju prvo nasilno deložacijo. V Kandušarjevi hiši v Prešernovi ulici je stanoval mehanik Podlogar, kateremu je bilo stanovanje odpovedano, ker ni plačeval najemnine. Znesli so mu pohištvo na ulico pred hišo, kjer je ostalo do drugega dne popoldne. Podlogar se ni dosti zmenil, kaj se je z njegovim ropotijo godilo. Ne vemo na kom je bila krivda v tem primeru. Sodili pa smo lahko, kakšni prizori se bodo odigravali po 1. maju in pri katerih bodo žrtve popolnoma nedolžni ljudje. Govori se, da nameravajo deložiranci ustanoviti svojo kolonijo na Glavnem trgu.

e— **Lovska veselica,** ki bi se imela vršiti v soboto, 17. marca je preložena zaradi nastalih zaprek. Vršila se bo v soboto, 14. aprila v vseh prostorih celjskega Narodnega doma.

e— **Zopet tatvina kolesa.** 13 letni Franc Švarc iz Ivence pri Vojniku je v sredo pri gostilni Krušič na Lavi ukradel kolo, ki je last g. Ivana Koklja. Ker se pa fant ni znal

voziti, ga je to izdalo. Opazovali so ga do mesta ter ga končno v Celju izročili polici.

e— **Raznoterosti s hriba Sv. Jožefa pri Celju.** V noči od četrta na petek je obiskal predren zmozvič podstreše neke nove hiše. S pomočjo lestve je zlezal skozi okno na podstreše, kjer je ukradel v naglici nekaj srajc in drugega perila. Ostalih stvari si ni mogel privoščiti, ker ga je nekdo prepoznal. Vile na Jožefovem hribu so bolj v samoti, zato bi bilo iz varnostnih ozirov nujno potrebno, da dobijo javno razsvetljavo. — Te dni sta zažgala dva tovarniška delavca iz Gaberja na hribu sv. Jožefa ob poti k cerkvi suho travo. Ogenj se je hitro širil proti kozolcu lastnika vile »Krisper«. Bila bi se pripetila lahko večja nesreča, ako ne bi bil oskrbnik vile pravočasno zapazil ogenj ter ga s pomočjo drugih ljudi pogasil. Oba storilca so vtaknili pod ključ.

Iz Novega mesta

n— **Guslarski koncert v Novem mestu.** Podružnica Jugoslovanske Matice v Novem mestu se je posrežilo pridobiti znamenitega guslarja Tanasija Vučića za koncert, ki se bo vršil jutri 11. t. m. v veliki dvorani Sokolskega doma ob 20 uri. Znano je, da je bil ta zastopnik še vedno živo narodne tradicije in umetnosti pri Srbih proglasen na dveh tekah guslarjev iz celjske države: v Alipašinemu mostu pri Sarajevu in v Beogradu za prvaka. Kot tak je nedavno z velikim uspehom pel za zlate gramofonske plošče v Berlinu. Koncertiral je tudi v Pragi in celo pred samim predsednikom CSR T. G. Masarykom! Njegovi uspehi, ki jih je žel pred tednom dni v Ljubljani in v Zagrebu, in odlične kritike so porok za prvostren umetniški užitek. G. Vučić bo pel v Novem mestu najlepše narodne pesmi, ki jih bo poprej razložil go spod prof. Jos. Kovač. Predprodaja vstopnic v trgovini g. Koširja in zvečer pri blagajni. — Podružnica Jugoslovanske Matice v Novem mestu.

u— **Ustanovni občni zbor »Jadranske straže«** bo drevi ob 20. v veliki dvorani Sokolskega doma. Poverjenik in kurzist J. S. učitelj g. Viktor Pirnat bo predaval o pomenu in namenu Jadranske straže. Pri slučajnostih se bo določil med drugim tudi čas, trajanje in stroški velikonoga izleta podružnice na morje v Split in Dubrovnik. Spritoč velevažnega pomena društva je upati, da bo udeležba nad vse častna. Vabljeni vsi, ki se za ta pokret zanimajo! Posebej se vabljenjo dijaštvo. Poverjenstvo JS.

Iz Litije

i— **Odhodnica g. Bena Pečnika.** V kratkem zapusti Smarno g. sodni uradnik Ben Pečnik, ki je bil prav agilen na Smarskem Sokolskem dru. Nedeljska igra »Scampolo« bo obnem njegova poslovilna predstava. Pozivamo prijatelje šmarskega odra, da izkažejo š številnim posetom priznanje odhajajočemu režiserju g. Pečniku. »Scampolo« ima prav zanimivo dejanje, in se je igrala na vseh odrih z velikim uspehom.

i— **Skrajna malomarnost.** Pred dnevi, ko je zapadel sneg, se je podrl na robu mosta, poleg trafike drog za električno napeljavo. Drog, ki je bil seveda pri tleh že močno nagnit, je padel na ograjo Šribarjevega vrta s tako silo, da je železje kar odtrgal. Sreča, da težki drog ni udaril koga po glavi, sicer bi imela odgovorna uprava precejšnje sitnosti. Apeiramo na odgovorne čimtelje, da odstranijo ležeči drog in popravijo ograjo, ki moti vhod v Litijo. Priporočamo pa, da se ugotovi v bodoče večkrat stanje električnih drogov.

i— **Razpečevanje »Jutra« na Savi pri Litiji** je prevzel trgovec in gostilničar gospod Vlado Berdajs.

Iz Kranja

r— **Podružnica Kola Jugostov.** sester v Kranju bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo 11. t. m. ob 16. uri v Narodnem domu (Kocbekova soba) z običajnim dnevnim redom. Poslovne knjige so na vpogled pri društveni tajnici gđ. Pipanovi. K obilni udeležbi vabi odbor. 529

r— **Sokolsko društvo v Kranju** priredi v nedeljo 18. t. m. ob 20.30 uri v Narodnem domu notranji društveni nastop, na katerega je sedaj opozarjamo.

r— **Kranjska podružnica SPD** sporoča, da ostanejo objave za polovično železniško vožnjo v veljavi do nadaljnjega. Uverjenja izdaja blaginjak g. Rici Mayr.

r— **Kulturne votacije.** Mestna občina kranjska je votala za Vilharjev spomenik v Planini 300 Din, za spomenik pesnika Simona Jenka v Podčre 500 Din ter za Dečji dom gospe Franje dr. Tavčarjeve na Jadranu 500 Din.

r— **Higijena v zakonu.** Ljubljanska Zveza kulturnih društev bo priredila prihodnji teden v četrtek in petek filmske predstave o »Higijeni v zakonu«, ločeno za moške in ženske. Film, ki je izredno poučen, ga pomena za zdravstveno-seksualno vzgojo in življenje v zakonu, je dosegel pretekli mesec v Ljubljani ogromen uspeh. Vse predstave so bile nabito polne. Upati je, da bo tudi v Kranju zavladalo potrebo po zanimanju, ker je že splošno spravevanje po omenjenem filmu.

r— **Sokolsko društvo v Stražišču** priredi jutri ob 17. uri pop

Poslano

Gospodu

Otonu G. Ambrožu, v Ljubljani.

Ker ste Vi z enostranskim in netočnim citiranjem samo enega dela tendenciozno prikazali v »Vremenu« našo brošuro »Klerikalizam i Narodna Radikalna Stranka u Slovenaciji«; ker smo nadalje bili primorani tudi pred pričami ugotoviti, da se Vi lažno predstavljate za člana našega kluba, kateremu sploh nikoli niste pripadali; posebno pa, da v pravo lažno postavimo tudi Vašo vlogo v javnem plasiranju takšne izjave, g. dr. Vladimira Ravniharja, pod katero čitamo i Vaše ime, ki pa vsebuje tudi klevetniške insinuuacije. — Vas pozivamo, predno končno obračunamo tako z g. Ravniharjem kakor z Vami, da nam javno odgovorite na sledeča vprašanja:

1. S kakšno pravico in s kakšnim namenom ste se Vi doslej lažno predstavljali za člana našega kluba.

2. Da-li je to Vaša informacija; da se cela naklada dotične brošure v svrhu razpečavanja nahaja v tujakšnem sekretariatu SDS?

3. Da-li ste komurkoli govorili, da je predstavnik »Narodne tiskarne« g. Fran Jezeršek Vam osebno ali pa sploh komu baje rekel: da je to naša brošura dala tiskati in plačala SDS?

4. Zakaj niste brošure vzeli direktno pri nas, članih kluba, ki nas večino dnevno izjave, g. dr. Vladimira Ravniharja, pod katero čitamo i Vaše ime, ki pa vsebuje tudi klevetniške insinuuacije. — Vas pozivamo, predno končno obračunamo tako z g. Ravniharjem kakor z Vami, da nam javno odgovorite na sledeča vprašanja:

5. Kako ste kot discipliniran radikal smelali pod pritiskom v novinah te naše brošure, na kateri je izrecno označeno, da je tiskana, kot rokopiis ter smo jo tudi mi samo za osebno informacijo rezervirali od personam dajali našim somišljenikom in prijateljem, s posebnim poudarkom vsakomur: da brošura, ni za široko javnost, kar smo tudi v predgovoru izrecno podčrtali in zaradi česar te brošure tudi nismo dostavili knjižarnam?

Ako nam na ta naša vprašanja ne boste odgovorili jasno in brez vsakega izmikavanja, potem nam je tudi tozadevna Vaša vloga jasna ter bomo napram Vam postopali kakor ste zaslužili.

Ljubljana, dne 9. marca 1928.

Uprava Studentskega radikalnega kluba »Slovenski Jug« v Ljubljani.

Naši onstran granic

— Katoliški kult je žalil na javnem prostoru Fran Crnič iz Sv. Mihele na Krasi. Sodišče v Gorici ga je obsodilo na 110 lir globe. V zadnjem času je bilo več takih obsodb.

— Pravočasno se ni prijavil za vojaško službo fant Srečko Princ iz Steverjana. Gorški sodnik je pripovedoval, da je bil v Turinu pri svoji sestri, nima očeta in tudi ne matere, sploh ni vedel, da se mora zglasti k vojakom, ker ni imel o tem nobenega obvestila. Sodniki so mu naložili 5 mesecev zapora ali le pogojno.

— V Škrični na Krasi je napravil požar na parceli »Srednji breg« škodo nad 50.000 lir. Drugi dan je gorelo na Volčnjaku. Le s težavo je bil udušen požar, ker je bila burja.

— V Klanecu se je pričelo s pogozdovanjem in kmetije upajo, da bo okoli Črnotiča, Kastelca in Podgorja zopet polno dreveja. Čez milijon mladik (bora in smreke) bodo nasadili. 250 delavcev je sedaj tam zaposlenih. Kmetije sadijo tudi hrške in breskve.

— »Io son asino«. V Trnovem pri Bistrici imajo laškega učitelja, ki grdo gleda slovenske otroke in jih pretepa. Otroci ne razumejo tučja in seveda v šoli ne znajo nič. Te dni se je laški gospod zopet jezil nad slovenskimi otroki in nekaterim je nalepil na čelo kosček papirja z napisom »Io son asino«. Potem jih je pogledal iz šole. Ljudje so spraševali otroke: kdo ti je to napisal? Otroci so odgovarjali: naš gospod učitelj. Smejali so se otroci in smejali so se ljudje ob razkritju, kdo učiteljuje v šoli.

— Čepičko jezero pod Učko v Istri hočejo izsušiti. Pripravljalna dela so se pričela v februarju. Dno jezera bo rodovitna zemlja.

— Nov železniški most čez Vipavo med Prvačino in Dornbergom je gotov. Sedaj sta čez reko dva mosta vstric: eden za progo Podbrdo-Trst, drugi za progo Ajdovščina-Gorica.

— V Argentini je sedaj že okoli 10.000 primorskih Slovencev. Od leta 1923 dalje gre glavni tok slovenskega izseljevanja v Argentino, ki je ogromna dežela in Evropski mislijo, da se bo dalo tam dobro živeti. Dosedanja poročila iz Argentine tega ne potrjujejo.

— Plače občinskih nameščencev. V pravniku za občinske nameščence, ki je izšel te dni, so navedene plače za nje. Pravilnika se bodo morale držati vse občine. V občinah do 2000 prebivalcev bo dobival tajnik letno 8000 do 9000 lir poleg 1500 lir določen, občinski pisar 4000 do 4500 poleg določenega 500 lir. V občinah do 4000 prebivalcev ima tajnik enako plačo kot do 2000, pomožni pisar 4000 do 5000 lir poleg

800 lir določen. Občinski sluga do 5000 lir. Po višini prebivalstva rastejo plače tako, da ima v občinah do 6000 prebivalcev tajnik plače 11.000 lir z določenim 2500, dva pisarja po 7000 z določenim po 1200, dva občinska slugi po 4500 z določenim po 500 lir. Preskrbljena imajo povsod lepa stanovanja. Dobro bodo živeli!

— V Renčah so imeli 4. t. m. prireditve s petjem, solopevi, deklaracijami, kupleti in igro v enem dejanju. Nastopil je tudi pevski zbor »Švica«, ki je žel obilo pohvale. Dvorana je bila polna občinstva. Prireditve se je končala še pred 7. uro zvečer.

— Nova vojašnica v Idriji. Najprvo so začeli graditi vojašnico ob »novi cesti«, ki vodi v Spodnjo Idrijo, potem so šli na »Zemljor«, nato h »Likarici« ob cesti v Gozdovič, pa niso bila tla nikjer ugodna. Sedaj je sklenjeno, da se zgradi nova vojašnica pod Kobalovimi planinami, visoko go r blizu cerkve sv. Antona.

Dopisi

RADOVLJICA. Drevo ob 18.30 se bo vršila v Sokolskem domu glasbena prireditev z zelo pestrim sporedom. Med drugim se vzporedi Mičinskega roparska pravljica »Volkasim«. Več je razvidno na lepikih. Prireditve se ponovi jutri 11. t. m. ob 15.30 uri.

SMARTNO PRI LITVI. Na naš dopis v »Domovini« nam je odgovoril dopisnik »Domoljuba« na način, kakor bi klerikalci imeli v zakupu kulturo in prosveto naprednih organizacij. Med drugim se obreza že v menja pred dvema letoma vpriporjeno »Vdovo Rošlino«, ki ne da dopisniku še danes spati. Smo mnenja, da nismo odvisni misliti s tulimi možgani, zato bomo svoje delo podvojili. V nedeljo 11. t. m. ob pol 20. vsi na igro, ki jo priredi sokoški oder. Zdravo!

Sport

Tekme za prvenstvo LNP.

Jutri: Ilirija : Hermes, Primorje : Slavija

Na sportnem prostoru SK Ilirije odigra jo jutri, v nedeljo ob 14. in 15.40 prvi dve pomladni prvenstveni tekmi Ilirija : Hermes ter Primorje : Slavija. Rezervna moštva igrajo ob 10. dopoldne, in sicer prva dvojica na prostoru Ilirije, druga na prostoru Primorja. Ker morajo biti podsavezne prvenstvene tekme po odredbi JNSA zaključene do 13. maja, se vršita vsaj ob popoldanski tekmi jutri tudi ob manj ugodnem vremenu; edino ob skrajno slabem vremenu bi jih LNP moral odgoditi.

Ako se upošteva dobra forma, ki jo je pokazal Hermes v letošnjih pokalnih tekmah, obeta prinesiti njegovo jutrišnje srečanje s podsaveznim prvakom Ilirijo dober sport, na vsak način pa napeto in odprtvo igro Ilirija postavi za svoj prvi nastop sledeči tekmi: Miklavčič-Ples, Verovšek-Volkar, Dekleva, Lado-Zupančič I, Šiška, Zupančič IV., Oman, Doberlet.

Primorje nastopi proti Slaviji z mnogo sigurnejšimi šansami. Mladi igralci Slavije bodo svojim rutiniranim črnobelim nasprotnikom pač nudili trd odpor, ako bi bili pa sposobni ogroziti Primorju zmago, bi značilo to veliko presenečenje.

Rezervi Ilirije kot Primorja gresta v prvo letošnjo borbo za točke kot sigurna favorita.

Službene objave LNP.

(Iz seje posl. odbora 7. III. 1928.)

Razvrstitev prvenstvenih tekem v nedeljo 11. t. m. je naslednja: Igrišče Ilirije ob 10.: Hermes rez.; Ilirija rez.; igrišče Primorja ob 10.: Slavija rez.; Primorje rez.; igrišče Ilirije ob 14.: Hermes : Ilirija, ob 15.40 Slavija : Primorje. — Služba: dopoldne na igrišču Ilirije g Mahkovec, na igrišču Primorja g. Rovani ter po 4 reditelje vsakega kluba; popoldne na igrišču Ilirije: blagajna g. Kovac in Hermes, rediteljstvo g. Malovrh in po 4 reditelje vsakega kluba za čas tekme njihovega moštva. — Nastop službe vedno pol ure pred določenim pričetkom tekme. — Klubi se pozivajo, da nastopijo točno ob določenem času, in da postavijo kot stranskega sodnika primerne osebe iz starejšega članstva. — Posl. odbor si pridržuje pravico v slučaju slabega vremena po potrebi odpovedati tekme na licu mesta. Igralci smejo v slučaju neugodnega vremena na teren igrišča šele takrat, ko jih pozove službojuči odbornik.

Verificirajo se s pravom nastopa dne 17. III. za SK Javornik: Alči Alojzji, za ASK Primorje: Daneu Vladimir, Mrdjan Viljem, Pišek Ivan; za SD Rapid: Löschnigg Albert; za SSK Maribor: Najzer L. dislav, Glavič Rupert; za SK Amater: Šolaj Jernej; za SK Železničar: Polegaj Alojzji. Dalje se verificirata s pravom nastopa dne 8. III., ker sta bila pomotoma izpuščena v objavah od 2. III., za SK Svoboda (Mbr.): Kropf Oton, Wolfzettel Oton.

Popravi se verifikacija igr. Pöschla Hugona za SK Ilirijo, objavljena dne 2. III. tako, da dobi pravo nastopa z 2. septembrom 1928. — Zabranjena igranja igr. Pečarja Stanka (ASK Primorje), objavljena v »Jutru« dne 4. decembra 1927., se z današnjim dnem dvigne. — Po § 10. o. p. JNS se dovoli takojšnji nastop v prijateljskih tekmah za SK Ilirijo igr. Košenina Ivanu. Izjemoma se dovoli nastop v prijateljski

tekmi igr. Kurzman (SD Rapid) proti GAK v Gradcu dne 11. III.

Verificirajo se prvenstvene tekme Železničar : Svoboda (Mbr.) 3 : 1, Rapid : Ptuj 6 : 2. — Upravnom odboru se preda v disciplinarni postopek SK Ptuj, ker pri tekmi ne 26. III. ni oddal postave moštva na predpisani tiskovini.

ASK Primorje odjavlja igr. Poduje Šime. Na predlog MO v Mariboru se odobri prijateljska tekma Rapid : GAK, dne 11. III. v Gradcu, pokalni semifinale Rapid : Maribor pa se preloži na 19. III. v spoznato SSK Mariborom.

Zaradi točnejše kontrole in olajšanja blaginjske službe pri tekmah, je posl. odbor sklenil, da se bodo odslej vsakemu klubu, ki ima nastopiti, dostavile z žigom LNP na datum opremljene vstopnice, ki jih bo treba ob prihodu na igrišče pri blaginji oddati. Izdalo se bo za vsak klub vsakokrat 18 vstopnic, in sicer za 11 igralcev, 2 rezervi, 1 stranskega sodnika in 4 reditelje. V bodoče se ne bo nikogar pustilo na igrišče brez vstopnice, odnosno veljavne savezne ali podsavezne izkaznice za prost vstop, na kar se klubi nujno opozarjajo.

ZSK Hermes. Danes ob 19. sestanku v klubskem lokalu. Pozivam vse igralce i moštva in rezerve, da se zanesljivo udeležijo v svrhu postave moštva za nedeljske tekme. Glede opreme naj se zgledajo sledeči: Novak Stane, Barducky, Cop, Knapčič I. in II., Ložar I. in II., Svetič, Mihalek, Jeglič, Kopač, Bajde, Starman, Mravlja, Filipič I. in II. — Načelnik.

SK Slavija (nogom. sekcija). Sklicujem sestanek prvega moštva in rezerve v soboto ob 20. uri. Zaradi nedeljskih tekem prosim brezpogojne udeležbe. — Tajnik.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Jutri v nedeljo 11. t. m. se odigra prvenstvena tekma rezerv s SK Slavijo ob 10. uri na našem igrišču. Sledeči igralci se pozivajo, da pridejo ob 9.30 na igrišče: Turković, Corradini, Vidic, Sočan, Može, Pečar, Tavčar, Jug II., Privšek, Slapar, Senica, Terček, Zalar, Kramer. — Načelnik.

SK Jadran. Jutri v nedeljo ob 14. popoldne obvezan trening za vse igralce prvega in rezervnega moštva. Po treningu sestanek v gostilni Pelc, kjer se bo volil kapetan obeh moštvo. V slučaju slabega vremena se vrši samo sestanek v gostilni Pelc ob 14.30. Udeležba strogo obvezna! Tajnik.

Službeno iz LLAP. V nedeljo 11. t. m. ob 11. se pozivljejo v svrhu ureditve podsavezne blaginje na sestanku v posebni sobi kavarnе »Evropa« gg. Cek (od ASK Primorja) ter A. Oblak in M. Pevalak (od SK Ilirije). Važno! — Tajnik I.

Razpis cross-countryja na 10.000 m za prvenstvo Jugoslavije. Jug. lahkoatletski savez razpisuje za 1. april ob 16. uri na terenu »Maksimir« v Zagrebu cross-countryja na 10.000 m za prvenstvo Jugoslavije. Tekmovati morajo a) moštva z najmanj štirimi tekači istega kluba, od katerih se placirajo prvi trije po točkah, b) poedinci, ki so verificirani člani saveznih klubov. Moštva se klasificirajo tako, da dobi prvi na cilju eno točko, drugi dve itd., kakor predpisuje tekmovalni pravilnik. — Prijave naj se dopoljšajo najkasneje do 25. marca 1928. s prijavnino, namreč 30 Din za moštvo in 15 Din za poedince na tajnika JLASa N. Inkey, Zagreb, Marovska 8. Nagrade dobijo najboljši trije poedinci in klubi najboljših treh moštvo. Tekmuje se po pravilih JLASa.

Hask v Monakovem. Za Veliko noč bo Hask gostoval v Monakovem, in sicer bo odigral tri tekme, dve proti Wackru eno pa ali proti bavarskemu prvaku Bayern ali pa proti Münchenu 1860. Ni pa izključeno, da bo tretjo tekmo igral v Nürnbergu.

Gradec : Zagreb. Medmestna tekma Gradec : Zagreb se bo vršila 29. aprila v Gradcu.

Izjava

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik dolgov svojega sina Jožeta.

Grosuplje, dne 9. marca 1928.

536 MARTIN BOH.

Izjava

Podpisani Jakob Golob, posestnik v Dornavi št. 27, obžalujem in preključem žalive napram Obzlatu in Mariji Bratušek, pos. v Dornavi, z dne 3. III. 1928. v gostilni Hrga v Dornavi in se zakoncem Bratušek zahvaljujem, da sta opustila zasebno obtožbo.

Ptuj, dne 8. marca 1928.

537 JAKOB GOLOB.

Vsebina druge številke izide 15. marca.

Lista za žrebanje III. razreda državne razredne loterije. Zrebanje zadolžnic državnih hipotekarne banke kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca.

2% premijske srečke Kneževine Srbije iz leta 1881.

Zrebanje 4% komunalnih zadolžnic Prve hrvatske štedionice v Zagrebu.

Zrebanje 6% komunalnih zadolžnic Prve hrvatske štedionice v Zagrebu.

Pošiljalna mesta Zadra iz leta 1911.

Čehoslovaške državne stavbene srečke.

Srečke ital. Rdečega križa iz l. 1885.

Turške drž. srečke iz leta 1870. gl. na Frn. 400.

4% zadolžnice peštanske madžarske komercijalne banke.

4% zadolžnice peštanske madžarske komercijalne banke.

7% zadolžnice Madžarske eskomptne in men banke.

Brezprocentne premijske obligacije Madžarske Hipotekarne banke.

Naše domače dobrodelne in razredne loterije.

Odgovori uredništva.

Dobave in licitacije.

Poskusna številka zastojl

Predplaščilo za celo leto Din 60 polletno Din 30, četrtletno Din 20 — Pisma in defenarna nakazila na upravo: »Vjesnik sreče« v Zagrebu Preradovičeva ul. 5. tel. 1-88.

Gospodarstvo

Tekstilna razstava v Skoplju

Včeraj sta prišla v Ljubljano gosp. Cedimir M. Joksimović, direktor državne tekstilne šole v Skoplju, in tajnik dr. Vid. Djurdjević, da zainteresira slovensko tekstilno industrijo za Tekstilno razstavo v Skoplju, kateri bo v posebnem oddelku priklučena tudi Industrijsko - obrtna ter kmetijsko - živinorejska razstava za Južno Srbijo. Gospod Joksimović je takoj stopil v stike s prizadeti gospodarskimi organizacijami ter je bila s strani Zveze industrijcev za danes dopolnena sklicana posebna konferenca predstavnikov tekstilne industrije iz Slovenije.

Prireditelji tekstilne razstave v Skoplju želijo, da bi se te razstave udeležili vsi producenti tekstilnega blaga, polfabrikatov in sirovin iz vse države. Razstavljeni bodo tudi izdelki svilarstva, žipkarstva (narodne veznine) ter industrije preprog in vrvarske industrije, dalje vzorci domačih tekstilnih sirovin (bombaž, volna, konoplja, lan in svila) ter priprave za produkcijo in predelavo teh sirovin. V posebnem oddelku bodo inozemski razstavljalci razstavili tudi vse najmodernejše stroje in priprave, ki pridejo v pošev za tekstilno industrijo.

Razstava bo urejena v pravkar dovršeni moderni zgradbi za tekstilno šolo v Skoplju, ki ima ogromno dvonadstropno dvorano. Otvorjena bo letos na Džurjev dan (5. maja). Istočasno se bo vršil tudi kongres tekstilnih industrijcev. Inženjerjev in strokovnjakov. Na tem kongresu se bo razpravljalo o vseh važnejših vprašanjih, ki stojijo v zvezi s tekstilno industrijo. To panogo naše industrijske produkcije moramo dvigniti in razširiti, da zmanjšamo uvoz teh predmetov, ki predstavljajo v našem uvozu vrednost več milijard Din, ki obremenjujejo našo trgovsko bilanco. Zato se na kongresu razpravljalo predvsem o predpogojih za zdrav razvoj te naše industrijske panoge, zlasti o carinskih tarifah, o škodljivem uvozu starih tekstilnih strojev, o znanstveni organizaciji produkcije, o zboljšanju naših sirovin (zlasti volne, bombaža in svile), o možnosti ustanovitve industrije umetne svile, o ustanovitvi posebne Tekstilne banke itd. Ker so prireditelji prejeli od države znatno podporo, je pričakovali, da bo razstava prav dobro uspešna. Od sodelovanja naših industrijskih podjetij je odvisno, da bo razstava nudila res pravo sliko o razvoju in kapaciteti te industrijske panoge v naši državi.

— Državni kmetijski kredit in Slovenija.

Kakor znano, je država v februarju izplačala direkcijski za kmetijski kredit na račun v proračunu določene vsote od 50 milijonov Din prvi obrok v višini 9 milijonov Din. Kakor poročajo iz Beograda, pa je finančno ministristvo nedavno izplačalo direkcijski še 16 milijonov Din. Tudi zatrjujejo, da bo v kratkem izplačan direkcijski za kmetijski kredit tudi ostanek v višini 25 milijonov, tako da bo direkcijski še ta mesec imela na razpolago okrog 109 milijonov Din in bo lahko pričela poslovanje, odnosno dajati kredite. V vsej državi je bilo dosedaj na podlagi zakona o kmetijskem kreditu osnovanih 344 kreditnih združenj in to predvsem v krajih, kjer kreditno združništvo še ni v večji meri razvito. Kolikor nam je znano, v Sloveniji še ni bila ustanovljena nobena taka združnja. Če ne bo v kratkem rešeno vprašanje sodelovanja združenj zveznih organizacij z direkcijsko za kmetijski kredit, kakor je bilo svetločasno objubiljeno, tedaj Slovenija ne bo mogla biti deležna državnega kmetijskega kredita. V slinčem položaju se nahajajo več ali manj tudi ostale prečaške pokrajine, kjer je bilo kreditno združništvo že prej v večji meri razvito.

— Položaj na zagrebškem denarnem trgu. Ze dalj časa je opaziti na denarnem trgu večjo likvidnost, ki pa po mnenju bankarjev ne izvira iz povečane štednje temveč predvsem iz denarnih sredstev, ki so postala prosta ob priliki številnih likvidacij tvrdk. Obrestna mera na vloge je že dalj časa nespremenjena. Za nezvezane vloge na tekoči račun plačujejo denarjni zavodi 5—5.5 % obresti, za vezane vloge znajo obresti 6.5 — 7.5 % Obrestna mera za bančne kredite (eskomptne, lombardne in bianco-kredite) se giblje med 11—14 %. Banke so v svoji kreditni politiki dalje zelo rezervirane, ker računajo, da odzdravljenje našega gospodarstva le počasi napreduje. V trgovski po plačilne razmere še vedno slabe. Nekateri branžne organizacije trgovcev so s precejšnjim uspehom sporazumno določile plačilne pogoje in s tem normalizirale plačilne razmere. Dobrim tridkam in velikim industrijskim podjetjem stoji na razpolago kratkoročni inozemski krediti ki so za nekaj odstotkov cenejši kakor dinarski krediti. Vprašanje dolgoročnih inozemskih kreditov, odnosno vprašanje industrijskih obligacij pa žal še ni rešeno in dotok dolgoročnih inozemskih investicijskih kreditov zaenkrat še ne pride v poštev. Nazadovanje obrestne mere le počasi napreduje. Nedavno je Grad ska štedionica znižala obrestno mero za kredite v bančnem poslovanju od 12 na 10 %, za hipotekne pa od 10 na 9 % Znižanje obrestne mere za kredite v bančnem poslovanju za 2 % ne more imeti večjega vpliva na obrestno mero kontokorrentnih kreditov drugih zavodov, ker se Grad ska štedionica ne bavi v večji meri s takimi posli. Pač pa je znižanje obrestne mere za hipotekne odločilno tudi za druge zavode.

— Gibanje državnih dohodkov. Generalna direkcia državnega računovodstva je objavila izkaz državnih dohodkov in izdatkov za mesec november. V tem mesecu so znašali državní dohodki 1028 milijona Din napram 1076.2 v oktobru, 899.1 v septembru, 985.8 v avgustu, 889.2 v juliju, 944.8 v juniju, 818.4 v maju in 793.7 milijona Din v aprilu. Kakor običajno v jeseni so se tudi koncem preteklega leta državni dohodki napram prejšnjim mesecem dvignili. V prvih 8 mesecih tek. proračunskega leta so skupni državni dohodki znašali 7435.2 milijona Din (napram proračunu znaša primanjkljaj 216.4 milijona Din), skupni državni izdatki pa 7542 milijonov Din, tako da znaša deficit državnih financ za to razdobje 106.8 milijona Din.

— Občni zbori. Redni občni zbor Strojnih tovarn in liarn, d. d. v Ljubljani, se bo vršil 2. aprila t. l. v družbeni poslovalnici v Ljubljani (bilanca 1927); izredni občni zbor Kreditne zadruge detaljnih trgovcev, r. z. z o. z. v Ljubljani dne 15. t. m. v prostorih Prve hrvatske štedionice, podružnice v Ljubljani (skleptalo se bo o izplačilu blagovnih nakaznic zadruge v gotovini in o tozadevni reorganizaciji zadruge); redni občni zbor Dolnje Lendavske hranilnice, d. d. v Dolnji

Lendavi 24. t. m. v družbeni poslovalnici dvorani (bilanca 1927).

— Za ureditev luke Martinšćice. Posebna komisija prometnega ministristva je te dni končala svoje delo v luki Martinšćici. Gre predvsem za ureditev pristanišnih naprav. Istočasno je komisija proučila možnost gradbe kratke železniške proge, ki bi vezala Sušak z Martinšćico.

Borze

9. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Tečaj se ostal v glavnem nespremenjen. Potrebo v devizah na Trst in Pariz je krila privatna ponudba, v ostalih devizah pa Narodna banka.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda ponovno in občutneje popustila. Pri živahnem prometu se je promptna trgovala po 439 — 440, kasa po 439 — 440, za marec po 440, za april po 442 in za december po 465.5. Nazadujoča tendenca v tem papirju izhaja iz beograjskega tržišča, kjer je promptna nazadujoča celo na 435 — 435.5. Bančne vrednote so pri nespremenjenih tečajih ostale zanemarljive. Med industrijskimi papirji so bili zaključki samo v Slavoniji po 14 in v Tivnici vagonov po 53 — 53.5. Večje notirajo 140 — 150, Trboveljska pa 505 — 515.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.80, Berlin 13.5825 — 13.6125 (13.5975), Bruselj 0 — 7.931 Budimpešta 0 — 9.95, Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 7.996 — 8.026 (8.011), London 277.12 — 277.92 (277.52), Newyork 56.77 — 56.97 (56.87), Pariz 222.77 — 224.77 (223.77), Praga 168.15 — 168.95 (168.55), Trst 0 do 300.72.

Zagreb. Dunaj 7.996 — 8.026, Berlin 13.5825 — 13.6125, Milan 299.72 — 301.72, London 277.12 — 277.92, Newyork 56.77 — 56.97, Pariz 222.77 — 224.77, Praga 168.15 — 168.95 Curih 1093.5 — 1096.5.

Trst. Beograd 33.10 — 33.40, Dunaj 263.50 do 269.50, Praga 56.95 — 56.25, Pariz 74.30 do 74.60, London 92.20 — 92.40 Newyork 18.855 — 18.915, Curih 362.50 — 364.50; dinarji 33.10 — 33.60.

Dunaj. Beograd 12.46875 — 12.50875, Berlin 169.49 — 169.99, London 34.5975 — 34.6975 Milan 37.48 — 37.58, Newyork 708.85 — 711.85 Pariz 27.8750 — 27.950, Praga 21.0025 do 21.0625, Curih 136.48 — 136.98; dinarji 12.87 do 12.43.

Curih. Beograd 9.1325, Berlin 124.175, Newyork 519.45, London 25.34, Pariz 20.4325 Milan 27.46, Praga 15.395, Budimpešta 90.85, Bukarešta 3.19, Sofija 3.75, Varšava 58.20, Dunaj 73.175.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 164 — 0, Ljubljanska kreditna 135 — 0, Prastidionica 880 — 0, Kreditna 155 — 0, Večje 135 — 0, Ruše 265 do 280, Stavbna 56 — 0, Sešir 125 —

Naročila in vse dopise
biti mora malih oglasi,
je poraba na Oglasni
delu Jutra, Ljubljana
Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Uje pristojbina je uparila
bi obvezni s naročilom, a
cer in oglas se orobajo
Čekovni račun pošila
Ljubljana, št. 1812

Mali oglasi, ki služijo v poročevalne in ročaj
na razpis obseva, vaka bareda 50 par - Naj
manjši zrakot Din 5- Pristojbina za sifro Din 3-

Žetive, dopisovara in oglas trgovskega ali
reklamskega račaja vaka bareda Din 5- Naj
manjši zrakot Din 10- Pristojbina za sifro Din 5-

Obiti

Popravila
klobukov
na doma in gospode sprejema
modni salon Stuchly
Maške v Ljubljani 7441

Motorna vozila

Motorno kolo
manjke Pengoot, 4 k. s.
malo rabljeno, skoro novo,
poco, vrzane pri Celju.
7754

Avto Fiat 501
Bričedelen, dobro ohranjen,
s navedbo cene in stanja na
opisni oddelku Jutra pod
šifro 501. 7753

Avtobus
Školec, Daimler, porabljiv
tudi kot šolski avto, 20
sedil, samostojna, s Puch
tipa VIII. Nalov v oglas
oddela Jutra. 7717

Tovorni avto
Bianchi, 15 tonski, 50 HP,
v najboljšem stanju radi
srednje ugodno prodam -
evnt. tudi na obroke proti
sigurni garanciji. Ogled in
prijavo v garaži žužek,
Ljubljana, Kolovozova 6.
7616

Avto plaščev
star, kupim vsako množico
po najvišji dnevi ceni
Pismene ponudbe na
upravnostvo Merkurja v
Ljubljani. 7488

Knjižice

Mayrhoferjev priročnik
upravnostna prava, po moč
noti sodno izdajo ter
Röhl, komentar
in judikaturu feleznikemu
obratnemu pravniku -
savinjo izdajo kupim Po
nudi in točnim navedbam
in ceno na naslov dok
V Knjižnici odvetnik
Ljubljana, Miklošičeva
sta 16. 7489

Haeder
Konstruktoren und Rechner,
Elektrotechnik, Elektro
proda po ugodni ceni Bin
ko Sever, antikvarijat, 66
Jakoba trg. 6642

Službe dobi

Izučenemu špeceristu
mlajšemu aglenu pro
dajalcu z dobro prediz
obrazbo, ki je več ve
jezikov, se nudi, če je
sposoben za polovanje
dobra bodočost O
birne las. oročno pisane
ponudbe s prevsi spri
čevali je poslati pod
Štremilj 500/28-18-
na INTERREKLAM d
Zagreb, Marovska 28.
- 3579-a -

Službe dobi

Mlajšega brivskega pomočnika
sprejme brivski salon Ve
kolav Vrbnar, Slovenj
gradec. Naept 15. marca.
7775

Zastopnik
sprejemam takoj za prodajo
lukrativnih predmetov
proti fikani plači Kavije
ne sahtevamo. Pogoj: po
kna in zanesljiv. Zuma
lovi, Ljubljana, Aleksan
drova cesta 12. 7663

Spretnega vrtnarja
namca ali oženjenega brez
strok, libeno na večji vrt
v industrijskem kroju.
Event. damo vrt v najem.
Ponudbe na oglasni oddelku
Jutra pod šifro 7730.

Diplomirano bolničarko
ali babico, ki razume in
strumntiranje in narkozo,
sprejemam v sanatorij. -
Oferta s pogoj na naslov:
Schmoka, oglasni savod,
Noviok. 8710-a

Pek. pomočnika
mlajega, ki bi raznašal tu
di kruh, sprejemam. Plača
po dogovoru. Naslov pove
oglasni oddelku Jutra. 7728

Čevljar. pomočnika
sprejme za boljša dela Do
lene, Ljubljana, Barvarska
steza 6. 7863

Mlinarja
namca, poštenega in dobro
izurjenega na kmetski mlin
s 3 pari kamnov in mlinu
sprejemam s 1. aprilom. -
Dokaze s spričevali. Naslo
pove oglasni oddelku
Jutra. 7824

Generalnega zastopnika

za Ljubljano in okolico sprejem
za predmet, potreben stalno v hiši.
Vprašanja na R. DEUTSCH, Hotel
Union, 12. t. m. do 10. ure dopoldne.

Pomočnik
in vajenik
sprejme modna šivilja Ma
rja Krmelj, Kodeljevo 299
(pri Mladinskem domu). 7825

Mesar. pomočnika
bi prejelavalega, kakor
tudi vajenca sprejemam.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 7830

Trg. pomočnika
vojašine prostega, samo
stojnega, s kavije, izur
jenega v delikatesni trgo
vini, sprejemam v večjo
delikatesno trgovino kot
popolnoma samostojnega vo
ditelja, proti dobri provi
ziji. - Ponudbe s prevsi
spričevali na oglasni oddel
lek Jutra pod šifro 7853

Pletiljo
s lastnim strojem sprejem
am za izdelovanje volnenih
premkov. Najniže ponudbe
na naslov, ki ga da oglas
ni oddelku Jutra. 7827

Mehanika
s majhnim kapitalom -
sprejemam za samostojno
vodstvo delavnice za po
pravila koles in motorjev.
Ponudbe s navedbo prakse
na oglasni oddelku Jutra
pod šifro 7819.

Brivskega pomočnika
dobro izveščenega in per
fektnega v strženju bubi
sprejme s 30. marcem De
poli, brivce v Kranju.
7851

Izurno perico
rabi Dijaški dom v Kočev
ju s 15. marcem t. l. 7799

Pekovskega vajenca
sprejemam takoj za vs
o okrobo. Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 7727

Hotelskega vratarja
veščega nemščine in ita
lijanščine, kavije zmogla
z dobrimi spričevali, sprej
me hotel Struoklj. 7862

Mlinar in žagar
oženjen, žel službo, ali pa
prevzame tudi v najem.
Zna tudi vsa popravila.
Ponudbe na oglasni oddel
ku Jutra pod šifro 7710

Krojaškega vajenca
sprejme takoj s vs o okrobo
v hiši Fr. Brodar, krojač,
Bistrica pri Trzinu. 7758

Trgovina
na delu in pošteno, za
prodajo obvezniških kati
s 1. aprila (rojne škole) na
obroke aličemo v vseh
večjih krajih Slovenije.
Pri pridnem delu je močno
zaletisti mesečno po več
tisoč dinarjev. Ponudbe na
«Posred» Ljubljana, Mik
lošičeva cesta 4. 48

Perilo
sprejemam v pranje in lik
anje na Krakovskem nasipu
št. 14, pričije. 7813

Prodajalka
izurjena v špecerijski stro
ki, ki bi službo najraje
v Mariboru. Nastopi lahko
s 1. aprilom. Cenjena po
nudi na oglasni oddelku
Jutra pod šifro 7715

Boljšie dekle
velika nemščine, žel službo
v trgovini, kot natakarka
ali pomoč v kuhinji. Naslo
v pove oglasni oddelku
Jutra. 7798

Katera lesna tvrdka
bi hotela sprejeti v službo
23 let starega mladeniča,
da spopolni prakso v lesni
stroki. Vešč slovenskega,
italijanskega in nekaj nem
škega jezika. V govoru in
pleavi ter tudi drugih pi
sarniških poslovl. Sprejme
tudi drugo kakršnokoli
službo. Pripravljen dati na
tanjena pojasnila. - Po
nudi na oglasni oddelku
Jutra pod šifro 7861

Rud. posl. upravitelji
žel primerno službo. -
Naslov pove oglasni oddel
ku Jutra. 7782

S kavcijo
želim za takoj službo ko
ferja, inkasanta ali sba
dičnika. Ponudbe na o
glasni oddelku Jutra pod šifro
7804

Drva in žaganje
prodaja dokler traja zala
ga po polovinski ceni raz
šaga v Škofelji Fr. Mar
tinec. 7748

Obednico

(14 komadov) proda tvrdka
«Riba», Gradibče. 7854

Moške čevlje
št. 40, dobro ohranjene in
gorske čevlje šteje 41 ter
več različne, skoraj nove
moške oblike prodam. -
Isotiam naproday zložljiv
športni otroški vozček.
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 7800

Dira
za enega komada, naproday
v Kotnikovi ulici šteje 3
(za Ledino). 7781

Otomane
Din 650, povzete 40 veš.
v zelenem ali rdečem gob
lenu. Pri vsjem odjema
za hotele in prenočišča se
popust Solitno delo -
Rudolf Sever, tapetništvo,
Marilj trg 2. 47

Otroški vozček
skoro nov, prodam Naslov
v oglasnem oddelku Jutra
7810

Perje
očičeno, za posteljo, nudi
kg po 55 Din dokler
traja zaloga A. E. Kart.
Podova, pošta Rače 7721

Pridelki

Beli krompir
lep, prebran, kupi Bohne
Ivan ml. Medvode. 7821

Kupim

Otroško postiljico
kupim Ponudbe s ceno na
oglasni oddelku Jutra pod
šifro 7771

Stare moške obleke
in drugo plačje najboljše
Jurečič, Ljubljana, Galu
sovo nabrežje 27. Dopisna
zaveza, da pridem tudi
na dom. 7837

Hrastove prage
15 x 25 x 2.50 kupimo
Ponudbe na naslov: Lav
renčič & Co., Ljubljana,
Dunajska cesta. 7829

Kompletni aparat za avto. varjenje
(Schweissapparat) najbje
kupim Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 7779

Lepo posestvo
v trgu Marenberg prodam
za 300.000 Din pod ugod
nimi plačilnimi pogoji. -
Raznim kupcem daje poja
nila občinski tajnik v Ma
renbergu. 7714

Posestvo
s pekarjo, v sredini me
sta, z prodajnim krajem
sestojee iz vrta, skališča,
3 hlevov ter kleti, pri
pravno za podjetje, proda
Karol Sima, Poljane. 7889

Trg. hišo na deželi
plačam do 200.000 Din -
Prodam po dobro
gostilno in mesarijo
Brenik, Celje, Dolgo polje
št. 1. 7617

Parcele
voglne, s materijalom v
zemlji, prodam Naslov v
oglasnem oddelku Jutra. 7740

Enonadstropno vilo
novozidano, blizu obine
sole prodam Stanovanje
kapcu na razpolago. P
smena vprašanja na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
«Vila 300.000». 7837

Majhno posestvo
3 orate, lepa zidana hiša s
3 prostori, za 20.800 Din
takoj proda V. Flechsch -
Zbelovo pri Poljčanah -
Slovenija. 7884

Restavracijo
s dobrim prometom prod
am radi družinskih raz
mer zelo ugodno v centru
Zagreba. Potreben kapital
80.000 Din. Naslov pove
oglasni oddelku Jutra. 7835

Italijanščino
poučuje in konverzualjo v
isti prevzame uradnik. -
Cenjene dopise na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
«Primores». 7850

Hišo v Mariboru
enonadstropno, s velikimi
vrtom za 155.000 Din in
dvonadstropno voglato
pri parku za 350.000 Din
prodaja Zagoreki, Maribor -
Tattenbachova ulica št. 19
7792

Ne I 486/28-1
7812

Razglas
Okrajno sodišče v Novem
mestu bo potom protovolj
ne javne dražbe prodalo
enonadstropno hišo v Novem
mestu Sv. Florijana trg 123
obsegajočo 3 stanovanja in
pripravnost za maršetersko
obr. dne 17. aprila 1928
ob 10. uri dopoldne, koda 3
- Vzklicna cma 100.000
Din, vadij 10.000 Din.

Hiša

pred 2 leti popolnoma pre
novljena, primerna za ma
lepa obrtnika ali trgovca,
bo dne 23. marca prodana
na sodni dražbi v Ljubnem
na Gorenjskem - Plačilni
pogoji zelo ugodni. Poja
nila daje Josip Ambrožič
v Ljubnem. 7787

Hišo s pekarno
kupim v mestu ali na de
šeli. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
«Kupim». 7840

Letoviščarji
Prodam lepo stanovanjsko
hišo z vrtom sadovnjakom,
5 minut od jezera na Go
renjskem. Najbolj priklad
na za sezonske posetnike
krajnih Triglaviških jezer.
Le rejni reflektanti naj se
obrnejo na naslov, ki ga
dobe v oglasnem oddelku
Jutra. 7788

Hišo z gostilno
mestno in ledenico, zalo
ženo s ledom in gospodar
skim poslojem prodam po
dogovoru Naslov v oglas
ni oddelku Jutra. 7829

Travnik
v približni izmeri 18.000 m²
prodam po 5.50 Din na
Dolenjski cesti, Polzve se
na Dolenjski cesti št. 73.
7803

V najem

Gostilno
dobro ideo, vrazem v
najem najraje na Stajer
skem Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
«Prometna 46». 7740

Stanovanja

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Kovačnica

kol v najem v prometnem
kraj v mestu ali na de
šeli vzhni in podkovski ko
vač. Ponudbe na oglasni
oddelku Jutra pod šifro
«Kovač». 7833

Lokale v Murski Soboti

Lokale
odmah s 1. aprilom v na
jem v hotelu Tratinik. le
za trgovino ali pisarne
Sedaj v njih računa ka
varna - Več pri lastniku
7674

Pisarno

Pisarno
ali prazno sobo, ki bi jo
lahko porabili za pisarno,
s posebnim vhomom telim.
Ponudbe na oglasni oddel
ku Jutra pod šifro «Solina
stranka». 7843

Lokal

Lokal
na ulico in 4 dvorišne lo
kale na najbolj prometni
ulici v sredini mesta takoj
odmah. Pojasnila daje A.
Nastak, Celje, Kraljeva
Petra cesta 23. 7723

Prostor

Prostor
v sredini mesta odmah za
lokal ali pisarno. Pojasnila
v oglasnem oddelku Jutra.
7809

Stanovanja

Stanovanje
v novi hiši, s posebnim
vhodom in elektr. razsvet
ljavo, obtojebe iz 2 sob,
predsobe, kuhinje in prit
liklin odmah takoj ali s
1. aprilom v Rotni dolini -
cesta IV/26. 7878

Soba

Soba
s elektr. razsvetljavo in
posebnim vhomom in stop
nišča telim v centru. Po
nudi na oglasni oddelku
Jutra pod šifro «Plačam do
bro». 7869

Majhno sobico

Majhno sobico
telim, ali grem kot sota
novalec. Ponudbe na o
glasni oddelku Jutra pod
šifro «Sobica 12». 7847

Dijak

Dijak
žel poceni stanovanje. -
Ponudbe na oglasni oddel
ku Jutra pod šifro 7830.

2 gospoda

2 gospoda
sprejemam na stanovanje. -
Naslov pove oglasni oddel
ku Jutra. 7885

Prijazno sobico

Prijazno sobico
s elektr. razsvetljavo od
mah solidni gospodini. -
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 7817

V separirano sobo

V separirano sobo
v centru sprejemam 2 go
spoda ali dijaka. Vso
okrobo, po ugodni ceni -
Naslov v oglasnem oddelku
Jutra. 7859

Soba

Soba
s separiranim vhomom tel
im za stalno. Ponudbe na
oglasni oddelku Jutra pod
šifro «Za aprilo». 7811

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo
v sredini mesta odmah go
spodini. Naslov v oglas
ni oddelku Jutra. 7842

2 opremljeni sobi

2 opremljeni sobi
v centru mesta, ostr blizu
kolodvora, s samoparbo ku
hinjo telim proti dobrem
plačilu. «Posredovalec».
Sv. Petra cesta 18. 7783

Opremljeno sobo

Opremljeno sobo
v mestu odmah takoj ali
s 15. Naslov v oglasnem
oddelku Jutra. 7784

LESNA INDUSTRIJA parna žaga Škofelja pri Ljubljani.

Prodajam vagonске količine vsakovrstnega rezanega blaga ter prejemam v razna
ganje vsakovrstno množico lesa letno 10.000 do 12.000 m³.
Kupujem vsake vrste gozdne komplekse po najvišji ceni proti gotovini.
Nadalje se priporočam cenj. občinstvu za razna tesarska dela po najnižji ceni.
Postrežba točna in solidna.

Fran Martinec, mestni les. mojster in industrijalec z lesom,
LJUBLJANA, PRULE 8.

Stanovanje

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritliklin
felim stranka s 1 ma
jem v sredini mesta. Po
nudi na oglasni oddelku
Jutra pod šifro «800-1000 Din»
7757

Stanovanje

Stanovanje
s 4 sobami, kopaln

Lane Grey:

Železna cesta

Roman.

Srce ji je poskočilo do grla. Trepetaje po vsem telesu je z ostrim, zvedavim očesom ogledovala neznanega moža. Ko je vstajal izza mize, je bil prav tak črno oblečen in krutook kvartopirec kakor vsi ostali njegovega stanu; zdaj pa, od blizu, se je njegovo bitje nenadoma izpremenilo. Pod mrzlimi, brezizraznimi črtami mu je zaigrala bežna senca mehkejšega čustva. Njegove oči so bile kristalno jasne in čudne v svoji presunljivosti ostroti. Svetile so se od začudenja, radovednosti in sočutja.

Allie si je nehote rekla, da sme zaupati temu glasu, in je nato svestno odločnostjo prenesla svoje zaupanje na moža. »Oh, sir, vsa bolna sem od strahu!« je zajecjajala. »Če bi se le smela drzniti —

»Brez skrbi mi lahko poveste vse,« ji je hlastno posegel v besedo. »Hitro. Ali ste iz svoje volje pri tem človeku?»

»Ne, ne!«

»Kako pa?»

»O, sir — menda ne mislite —

»Ko sem vas prvič pogledal, sem vedel, da ste nedolžni... Kdo ste?»

»Allie Lee. Moj oče je Allison Lee.«

Ancliffe je bil pristopil. »Hči Allisona Leeja, velikega moža pri U. P. R.!« je rekel začuden.

»Zdaj ne utegneva poslušati vaše zgodbe,« jo je ustavil Hough.

73

»Verjamem vam... Teda vas siloma zadržujejo?»

»Da, zaklepajo me. Nikoli ne vidim belega dne. Tako strašno so mi grozili, da se doslej nisem upala prositi pomoči. Toda Durada se loteva blaznosti. Nič več ne morem prenašati te usode.«

»Saj vam tudi treba ne bo, Miss Lee,« je odvrnil Ancliffe.

»Rešila vas bova iz te ječe.«

»Kako?» je kratko vprašal Hough.

Ancliffe je bil za to, da bi brez ceremonij odvela Allie iz hiše, toda Hough je zmajal z glavo.

»Oh, poslušajte me,« je hlastno začela Allie. »Če bi videl, da hočem pobegniti, bi me na mestu ubil. Ljubil je mojo mater. Noče mi verjeti da je mrtva, in njegova edina želja je da bi se ji osvetil... Ljudje, ki ga obdajajo, so sami lopovi in obupanci. Ne, žive me ne rešite iz njegovih krempljev, razen če se poslužite zvižaje.«

»In če pokličevo vojnike?»

»Durate bi me pri tisti priči ubil.«

»Ali vas ne bi mogla ponoči spraviti iz hiše?»

»Ne vem, kako. Pri nas ne gre nihče spat; zapahnejo me in me stražijo... Oh, rajši se okoristite z Duradovo slabostjo. Zlato! Na zlato je kakor blazen. Kadar ga pograbi ta vročica, bi bil nemara zmožen, da me zaigra ali proda za gotove novce.«

Mrzle Houghove oči so zažarele kakor dva ognja v ledenih kroglih. Odprl je ustnice, da bi se vrnila k mizi. Komaj sta bila sedla na svoji mesti, sta se že vrnila prva dva igralca in z njima Durade. Zadovoljno si je mel roke.

»Zaradi česa so se sprli?» je vprašal Hough, otresaje pepel s svoje smotke.

»Zato, ker so v pijanosti izgubili svoj denar.«

»In v zahvalo ste jih vrgli čez prag?»

»Da, Mull in Fresno sta spet doma.«

Igrali so dalje. Allie je začutila čudno izpremembo. Igralec Hough je sedel zdaj tako, da je bil z obrazom obrnjen proti njej; in videti je bilo, da se skriva v sleherni karti, ki jo je vrgel na mizo, mrk namen in tajinstvena sila. Ancliffe je kmalu prestal igrati, toda zdel se je ves priklenjen in zamaknjen, čeprav je bil preje poln ravnodušnosti. Kmalu se je izkazalo, da goni Hough s svojo drznostjo in spretnostjo nasprotnike v zagato; dražil je njihovo igralsko besnost in jih je grabil prav za čustva. Durade bil videti slabši igralec, dasi je imel veliko več sreče. Ona dva sta se oba borila proti Houghu.

Večerne sence so že zatemnjevale prostor, ko je Durade kričnil, naj prinese luči. Črnook Mehikanec, gibčen kakor tiger, je stopil v sobo, da izvrši ukaz. Imel je nož za pasom in je vobče nalikoval razbojniku. Ko je prižgal svetiljke, je stopil k Duradu in mu je po špansko nekaj zamrmral. Durade mu je odgovarjal v istem jeziku. Nato je Mehikanec odšel. Eden izmed igralcev je vstal izza mize.

»Ali dovolite, gospoda, da stopim po nekaj denarja in se nato vrnem igrati?» je vprašal.

»Gotovo da,« je odvrnil Hough.

Tudi Durade je zlovoljno pristal.

Igra se je nadaljevala in je postajala čedalje bolj zanimiva. Najbrže je bil dal Durade Mehikancu kako povelje; zakaj čez nekaj časa sta se njegova lopovska pajdaša drug za drugim vrnila v sobo. S tihiimi koraki in isrečimi se očmi sta stopila k mizi.

»Ali ste zunaj ustavili igro, Durade?» je vprašal Hough.

»Večerjati je čas,« je odgovoril Mull. »Zapri smo.«

Hough ga je ostro in smelo premeril z očmi.

B. S. A.

Svetovno znane tvrdke
Schmel Arius Std. Birmingham

MOTOCIKLI

najnovjših
modelov 1928

Zahtevajte cenike in ponudbe! Rezervni deli vedno v zalogi.

So najboljši!

Vam nudi promptno iz skladišča zastopstvo:
Automobiles-Motocikles
MARIBOR, Trg Svobode 6.

Kupim

dobro ohranjen avtomobil s petimi sedeži. Ponudbe pod „Auto“ na Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2.

Rast brade pri damah

in vse nadležne kočine na tilniku, pod pazduho in na obrazu odstranite sami na najprostejši način z mojim preizkušnim odstranjevalcem dlak. Kompletin samo Din 60, franko, ako pošljete denar naprej.

Kosm. laboratorij
W. ECKHARDT, Augsburg, Bayern,
Ravensburgerstr. 12/93.

Učitelj glasbe

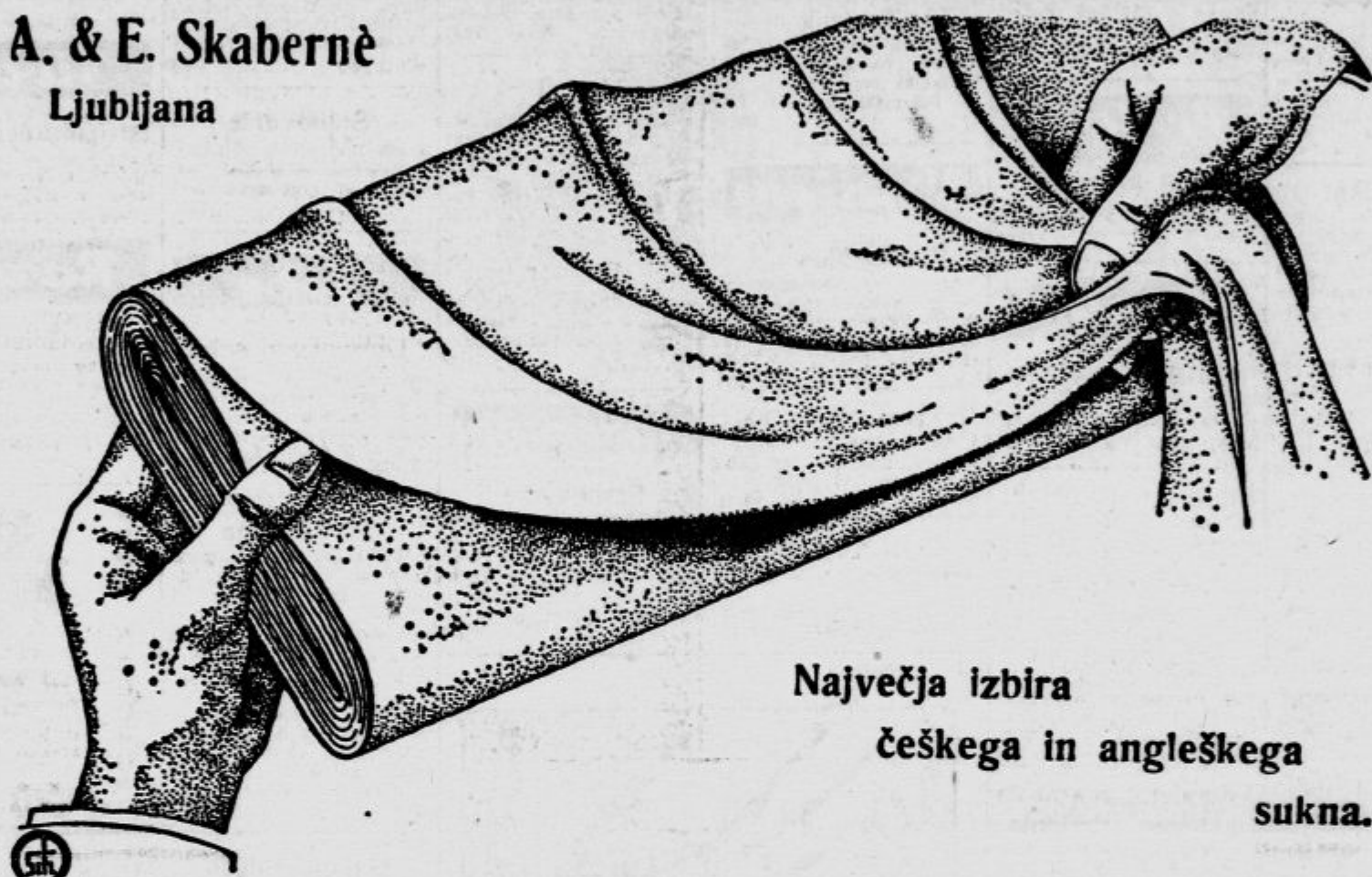
dirigenta
sprejemno v začasno službo

od 2 do 6 mesecev. Nastop 1. aprila. Dokumente dovoljenih študij in prakse priložiti prošnji na podpisano upravo.

V prošnji je označiti zahtevano mesečno plačo. Prošilec lahko postane stalen kapelnik.

Uprava gradjanske glazbe
METKOVIĆ (Dalmacija).

A. & E. Skaberné
Ljubljana

Največja izbira
češkega in angleškega
sukna.

ZAHVALA!

Za premnoge izkaze iskrenega in globokega sočutja povodom prebriske izgube našega nadvse ljubljenežega in predobrega očeta, brata, strica, tasta in svaka, gospoda

Franca Gamsa

za podarjeno cvetje in vence se vsem prav iskreno zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo preč. gospodu Čadežu, župniku iz Mekinj, za njegove tolažilne obiske, kakor preč. gospodom patrom za brezplačno spremstvo na zadnji poti. Enako zahvalo pa izrekamo pevskega društva »Mekinj« pod vodstvom upravitelja Mekinjske osnovne šole gospoda nadučitelja za ganljivo petje, kakor vsem navzočim društvom in korporacijam bodi naša najiskrenejša zahvala. Nadvse se pa toplo zahvaljujemo »Lovskemu društvu Kamnik«, ki je korporativno kot eden nastopil pod vodstvom gosp. dr. Trampuša, gosp. Schlegelina in gosp. Vmansijsa; njegovi iskreni lovski prijatelji so oddali v zadnji pozdrav lovske salve, v slovo mu je zapel lovski rog, medtem ko je gosp. dr. Trampuš v imenu vseh lovcov pri odprtem grobu, pri njegovi gomili, govoril in se poslavljaval tako ganljivo, da so njegove iskrene besede vsa navzoča srca globoko ganile. Končno se zahvaljujemo tudi mestnemu županu gosp. Kratnerju, glavarju Keteju, mekinjskemu županu Iskrji, gg. častnikom uradnikom in njegovim sodelavcem iz Smodnišnice, kakor vsem številnim prijateljem za nadvse čaščeče spremstvo na njegovi zadnji poti.

Kamnik — Mekinje, dne 5. marca 1928.

GLOBOKO ZALUJOČI OSTALI.

Walter Haddon, London, James Mc. Donald, Westonby
Welland in John Alfred Fullilove, Carisbrook, Anglija,
lastniki jugoslovenskega patenta št. 3564

izboljšanje v izdelovanju akumulatorskih
rešetk ali ploč

žele prodati svoj patent ali dati licenco istega.
Informacije daje dr. Janko Olip, odvetnik v Beogradu,
Kralja Milana 78.

Ind. Trg. A. D. »SUVOBOR«, Obrenovac, parna žaga, žaga
z valjčnim mlinom, sprejme glavnega

ravnatelja - komercijelnega

s strokovnim znanjem, za preureditev zgradbe in mlinskih
produktov. Reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe z zahte-
vami in oznako referenc do 25. marca 1928 Beogradski za-
ložni banki v Beogradu.

Opravilna številka: S 23/27 — 38 kk.

Dražbeni oklic.

Dne 16. marca 1928 dopoldne ob 10. uri prodaja se v Ptuj,
Cankarjeva ulica 18, po javni dražbi

razno špecerijsko blago in oprava trgovine
v skupni vrednosti 10.600 Din.

Natančen seznam vseh za prodajo določenih predmetov
je na vpogled v pisarni gospoda dr. M. Senčarja, odvetnika v
Ptuj.

Na draženje se bo jelo pozivati šele pol ure po ravno
navedeni uri; med tem se smejo ti predmeti ogledovati.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. VII,
dne 7. marca 1928.

Zahvala.

Za premnoge izkaze iskrenega sočutja ob priliki pre-
briske izgube našega nadvse ljubljenežega soproga, brata,
strica in svaka, gospoda

Arturja Jakšeta

za poklonjeno krasno cvetje se vsem najpriskrneje za-
hvaljujemo. Posebna zahvala pa bodi izrečena g. dr. de
Glerji za njegov izreden trud in požrtvovalnost za časa
njegove bolezn, pevskega zboru »Glasbene Matice« za
prelepo petje, bratom Sokolom in vsem, ki so dragega
pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi po-
slednji poti.

V Ljubljani, dne 9. marca 1928.

Zalujoča soproga in sorodstvo.

Lep naj bo Vaš dom.

Slikarije in pleskanje naj Vam vedno
preskrbi Ivan Košak, Bleiweisova ce-
sta št. 15. Slikarstvo in plekarstvo.
Najmodernejši vzorci!

Nizke cene! Prepričajte se!
Kdor hoče kupiti moderno in solidno iz-
delano vsakovrstno

POHIŠTVO

naj si ogleda zalogo pri EGIDIJU in
KARLU ERJAVEC, Brod (poleg Tacen-
skega mostu), št. Vid nad Ljubljano.
Ogled tudi ob nedeljah. Za delo jamčim.
Daje se tudi na obroke!

Vzorčni velesejem v Pragi 18.—25. marca

ZNIZANA VOZNJA
za posetnike pri osebnih
in brzih vlakih: Jugosla-
vija 25%, Čehoslovaška
33%, Avstrija 25%.

BREZPLACNI VIZUM.

Pojasnila in legitimacije po 22 Din
daje:

Čehoslovaški konzulat, Ljubljana,
Breg, Aloma Company, Ljubljana, —
Aleksandrova 2. — Češka inustrijs-
ska banka, Marijin trg. »Putnik« Du-
najska cesta. Jos, Zidar, Dunajska
cesta.

„Prijatelji zdravih tolažba bolnih“

lahko so nazivali že naši stariši in
dedje pravi lepodiseči »Fellerjev« bol
ublažujoči

tako so nazivali več kot 80 let nje-
govi zvesti odjemalci to priljubljeno
narodno sredstvo in kozmetikum, ter
v mnogim zahvalnim listima prizna-
vajo, da se imajo zahvaliti edino prav-
nem Fellerjevemu »Elsafluidu«, ako so
se obvarovali pred prehladom, kiha-
njem, influenco, gripo, kašljem, kiha-
povostjo, kakor tudi da niso trpeli
na nespavanje, nervozni in slabosti.

Ker kaj je vzrok vsem tem težavam?
V največji meri je krivo nezadostno
negovanje telesa in slabi obtok krvi!
Toda s čim se telo najbolje neguje in
na kak način se krvotok najneškod-
ljivije in najugodnije pospešuje? Po-
tom otiranja, mazanja in pranja s pra-
vim »Fellerjevim« Elsafluidom, kateri
je prirejen iz sokov raznih zdravilnih
rastlin, in koja uporaba zunanja kakor
tudi notranja prija želodcu in vsemu
ostalemu telesu. Poizkusite! Kmalu
bo Vaše razpoloženje veselo, Vaš tek
izvrsten, volja do dela se bo ojačila,
čutili se bodele osveženi in pomlajeni!
Toda kje si bodele nabavili ceno pravi
»Fellerjev« Elsa-Fluid?

V lekarnah in vseh tozadevnih trgovinah ker-
koli bodele zahtevali. Povsod bodele plačali
za poiskusno stekleničico 6 Din, za dvojno
9 Din, za specialno steklenico 26 Din. Ali
ako naročite direktno po pošti stane z omo-
tom in poštnino vred 9 poiskusnih ali 6 dvoj-
nih ali 2 specialni steklenici 62 Din. Naspro-
tno 27 poiskusnih ali 18 dvojnih ali 6 speci-
jalnih samo 139 Din.

Naročila nasloviti jasno: Lekarnarju
EUGEN V. FELLER, Stubica Donja,
Elsatrg 245 — Hrvatska.

Vsemogočnemu se je zazdelo umestno, da je odpoklical v
boljše življenje našega ljubljenežega soproga in očeta, gospoda

Ivana Petriča st.

gostilničarja in mlinarja

Zapustil nas je povsem nepričakovano danes zjutraj v sta-
rosti 52 let.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto, dne 10.
t. m. ob 8. na pokopališče v Podcerkev.

Belimalen, dne 8. marca 1928.

Marija Petrič roj. Krašovec,

Ivan, Ladislav, Franjo,

soproga.

sinovi.

in ostali sorodniki.